P10_TA(2024)0035

Конференция на ООН за изменението на климата през 2024 г. в Баку, Азербайджан (COP29)

Резолюция на Европейския парламент от 14 ноември 2024 г. относно Конференцията на ООН по изменението на климата през 2024 г. в Баку, Азербайджан (COP29) (2024/2718(RSP))

(C/2025/808)

Европейският парламент,

— като взе предвид Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата (РКООНИК) и Протокола от Киото към нея,

— като взе предвид споразумението, прието на 21-вата конференция на страните по РКООНИК (COP21) в Париж на 12 декември 2015 г. („Парижкото споразумение“),

— като взе предвид 28-ата конференция на страните по РКООНИК (COP28), 18-ата сесия на Конференцията на страните, служеща като среща на страните по Протокола от Киото (CMP18), и петата сесия на Конференцията на страните, служеща като среща на страните по Парижкото споразумение (CMA5), както и Пакта за климата от Глазгоу, приет на 26-ата конференция на страните по РКООНИК (COP26) в Глазгоу на 13 ноември 2021 г.,

— като взе предвид споразумението, постигнато по време на 27-ата конференция на страните по РКООНИК (COP27), за създаване на специален фонд за загуби и щети (L&D), създаването по време на 28-ата конференция на страните по РКООНИК на преходен комитет за привеждане в действие на новите договорености за финансиране в отговор на проекта за L&D, както и на мрежата от Сантяго за загуби и щети,

— като взе предвид своята резолюция от 21 ноември 2023 г. относно конференцията на ООН по изменението на климата през 2023 г. в Дубай, Обединени арабски емирства (COP28) ([1]),

— като взе предвид своята резолюция от 25 април 2024 г. относно Азербайджан, и по-специално репресиите срещу гражданското общество и случаите на д-р Губад Ибадоглу и Илхамиз Гулиев ([2]), както и всички свои предходни резолюции относно Азербайджан,

— като взе предвид Програмата на ООН до 2030 г. за устойчиво развитие и целите за устойчиво развитие,

— като взе предвид своята резолюция от 15 юни 2023 г. относно изпълнението и постигането на целите за устойчиво развитие (ЦУР) ([3]),

— като взе предвид специалния доклад на Междуправителствения комитет по изменението на климата (МКИК) от 2018 г. относно глобалното затопляне с 1,5°C, специалния му доклад относно изменението на климата и земята, специалния му доклад относно океаните и криосферата в един променящ се климат, както и неговия Шести доклад за оценка (AR6),

— като взе предвид доклада на Европейския научен консултативен съвет по изменението на климата от 18 януари 2024 г., озаглавен „Към неутралност на ЕС по отношение на климата: напредък, пропуски в политиката и възможности, както и своя доклад от 15 юни 2023 г., озаглавен „Научни становища за определяне на общоевропейска цел в областта на климата за 2040 г. и бюджет за парниковите газове за периода 2030 – 2050 г.“,

— като взе предвид Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) ([4]),

— като взе предвид наскоро приетото законодателство на ЕС, което превръща целите на Съюза за намаляване на нетните емисии с най-малко 55 % до 2030 г. в сравнение с нивата от 1990 г. и за постигане на обвързващата цел на ЕС за неутралност по отношение на климата до 2050 г. (пакет „Подготвени за цел 55“) в конкретни политики в различните сектори,

— като взе предвид Решение (ЕС) 2022/591 на Европейския парламент и на Съвета от 6 април 2022 г. относно Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2030 г. („8-ата ПДОС“), както и мониторинговия доклад за 2023 г. на Европейската агенция за околна среда относно напредъка по отношение на целите на 8-ата ПДОС и междинния преглед на 8-ата ПДОС на Комисията,

([1]) ОВ C, C/2024/4210, 24.7.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4210/oj.
([2]) Приети текстове, P9_TA(2024)0369.
([3]) ОВ C, C/2024/493, 23.1.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/493/oj.
([4]) ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj.

— като взе предвид своята резолюция от 28 ноември 2019 г. относно извънредното положение по отношение на климата и околната среда ([5]),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 6 февруари 2024 г., озаглавено „Подсигуряване на нашето бъдеще / Целта на Европа в областта на климата за 2040 г. и нейният път към неутралност по отношение на климата до 2050 г. – изграждане на устойчиво, справедливо и просперираща общество“ (COM(2024)0063),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 12 март 2024 г., озаглавено „Управление на климатичните рискове – в защита на хората и просперитета“ (COM(2024)0091),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 24 февруари 2021 г., озаглавено „Изграждане на устойчива на климатичните изменения Европа – новата стратегия на ЕС за адаптиране към изменението на климата“ (COM(2021)0082),

— като взе предвид своята резолюция от 17 декември 2020 г. относно стратегията на ЕС за адаптация към изменението на климата ([6]),

— като взе предвид доклада за 2023 г. на Програмата на ООН по околната среда (ЮНЕП) относно разликите в емисиите, публикуван на 20 ноември 2023 г. и озаглавен Broken Record – Temperatures hit new highs, yet world fails to cut emissions (again) („Счупен рекорд – температурите достигат нови върхови стойности, но светът (отново) не успява да намали емисиите“, нейния доклад за 2023 г. относно разликите в адаптирането към изменението на климата, публикуван на 2 ноември 2023 г. и озаглавен Underfinanced. Underprepared – Inadequate investment and planning on climate adaptation leaves world exposed („Недостатъчно финансиране, недостатъчна подготовка – недостатъчните инвестиции и планиране на адаптирането към изменението на климата излагат света на риск“) и нейния доклад за 2023 г. относно разликите в производството, публикуван на 8 ноември 2023 г. и озаглавен Phasing down or phasing up? Top fossil fuel producers plan even more extraction despite climate promises („Постепенно намаляване или постепенно увеличаване? Най-големите производители на изкопаеми горива планират още по-голям добив въпреки обещанията за климата“),

— като взе предвид обобщаващия доклад на РКООНИК от 14 ноември 2023 г. относно национално определените приноси съгласно Парижкото споразумение,

— като взе предвид резюмето на втория доклад на независимата експертна група на високо равнище по финансирането на борбата с изменението на климата от ноември 2023 г., озаглавен A climate finance framework: decisive action to deliver on the Paris Agreement („Рамка за финансиране на борбата с изменението на климата – решителни действия за изпълнение на Парижкото споразумение“),

— като взе предвид доклада на ЮНЕП от 1 декември 2023 г., озаглавен An Eye on Methane: International Methane Emissions Observatory 2023 Report („Поглед върху метана – доклад на международната обсерватория на емисиите на метан за 2023 г.“) и нейния доклад от 6 май 2021 г., озаглавен Global Methane Assessment: Benefits and Costs of Mitigating Methane Emissions („Глобална оценка на метана – ползи и разходи във връзка с намаляването на емисиите на метан)“,

— като взе предвид доклада „Глобално проследяване на метана за 2024 г.“ от март 2024 г., публикуван от Международната агенция по енергетика,

— като взе предвид съобщението на Комисията от 14 октомври 2020 г. относно стратегията на ЕС за намаляване на емисиите на метан (COM(2020)0663),

— като взе предвид доклада за резултатите от стратегическия диалог относно бъдещето на селското стопанство в ЕС, озаглавен „Обща перспектива за земеделието и храните в Европа“,

— като взе предвид своята резолюция от 21 октомври 2021 г. относно стратегията на ЕС за намаляване на емисиите на метан ([7]),

— като взе предвид доклада на Световната метеорологична организация от 19 март 2024 г. относно състоянието на световния климат през 2023 г.,

— като взе предвид Службата на „Коперник“ по въпросите на изменението на климата и нейния доклад Global Climate Highlights 2023 („Основни аспекти на глобалния климат през 2023 г.“),

— като взе предвид Глобалния регистър на емисиите и запасите от изкопаеми горива,

— като взе предвид доклада на ЮНЕП от 18 февруари 2021 г., озаглавен Making Peace with Nature: a scientific blueprint to tackle the climate, biodiversity and pollution emergencies („Постигане на мир с природата – научен план за справяне с извънредните ситуации, свързани с климата, биологичното разнообразие и замърсяването“),

— като взе предвид доклада за глобална оценка на Междуправителствената научно-политическа платформа относно биологичното разнообразие и екосистемните услуги от 25 ноември 2019 г. относно биологичното разнообразие и екосистемните услуги,

— като взе предвид „Глобалната рамка за биологичното разнообразие Кунмин – Монреал“, договорена на 15-ата конференция на страните по Конвенцията на ООН за биологичното разнообразие (COP15),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 20 май 2020 г., озаглавено „Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г. / Да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот“ (COM(2020)0380),

— като взе предвид своята резолюция от 9 юни 2021 г. относно стратегията на ЕС за биологичното разнообразие за 2030 г.: да осигурим полагащото се място на природата в нашия живот ([8]),

([5]) ОВ C 232, 16.6.2021 г., стр. 28.
([6]) ОВ C 445, 29.10.2021 г., стр. 156.
([7]) ОВ C 184, 5.5.2022 г., стр. 105.
([8]) ОВ C 67, 8.2.2022 г., стр. 25.

— като взе предвид доклада относно съвместно спонсорирания от IPBES и МКИК семинар от 10 юни 2021 г. относно биологичното разнообразие и изменението на климата,

— като взе предвид своята резолюция от 6 октомври 2022 г. относно мобилизиране на усилията за океаните: укрепване на управлението и биологичното разнообразие на океаните ([9]),

— като взе предвид Споразумението в рамките на Конвенцията на ООН по морско право за опазване и устойчиво използване на морското биологично разнообразие на зоните, разположени извън националните юрисдикции (Споразумение за биологичното разнообразие на зоните извън националните юрисдикции), прието на 19 юни 2023 г.,

— като взе предвид своята резолюция от 28 април 2021 г. относно опазването на почвите ([10]),

— като взе предвид доклада на Европейската агенция за околна среда (ЕАОС) от 4 декември 2019 г., озаглавен The European Environment - State and Outlook 2020 („Европейската околна среда – състояние и перспективи за 2020 г.“), оценката на ЕАОС от 8 септември 2022 г. относно потенциала на европейските почви за по-решителни действия в областта на климата и първата европейска оценка на ЕАОС на риска, свързан с климата, от 11 март 2024 г.,

— като взе предвид своята резолюция от 16 септември 2020 г. относно ролята на ЕС за опазване и възстановяване на горите в света ([11]),

— като взе предвид своята резолюция от 15 септември 2022 г. относно последиците от сушата, пожарите и други екстремни метеорологични явления: увеличаване на усилията на ЕС в борбата с изменението на климата ([12]),

— като взе предвид доклада на ООН за световното развитие на водите относно партньорствата и сътрудничеството за водите от 9 май 2023 г. и Конференцията на ООН за водите, проведена на 22 – 24 март 2023 г., първата голяма конференция на ООН, посветена на водите от 1977 г. насам,

— като взе предвид резолюцията на Асамблеята на ООН по околната среда от 1 март 2024 г., относно ефективни и приобщаващи решения за укрепване на политиките в областта на водите с цел постигане на устойчиво развитие в контекста на изменението на климата, загубата на биологично разнообразие и замърсяването,

— като взе предвид своята резолюция от 5 октомври 2022 г. относно външното измерение на достъпа до вода като право на човека ([13]),

— като взе предвид доклада на ООН за световното развитие на водите за 2019 г., озаглавен Leaving No One Behind („Никой да не бъде изоставен“),

— като взе предвид доклада на ООН за световното развитие на водите за 2024 г., озаглавен Water for prosperity and peace („Вода за благоденствие и мир“),

— като взе предвид съобщението на Комисията от 11 март 2020 г., озаглавено „Нов план за действие относно кръговата икономика – За по-чиста и по-конкурентоспособна Европа“ (COM(2020)0098),

— като взе предвид своята резолюция от 10 февруари 2021 г. относно новия план за действие за кръгова икономика ([14]),

— като взе предвид Глобалната рамка на ЮНЕП за химикалите „За планета, свободна от вреди от химикали и отпадъци“, публикувана през март 2024 г.,

— като взе предвид доклада на Комисията от 23 ноември 2020 г., озаглавен „Актуализиран анализ на несвързаните с CO2 въздействия на въздухоплаването върху климата и потенциални мерки на политиката съгласно член 30, параграф 4 от Директивата относно схемата на ЕС за търговия с емисии“ (COM(2020)0747),

— като взе предвид доклада на Международната агенция за възобновяема енергия, публикуван през юни 2023 г. и озаглавен World Energy Transitions Outlook 2023: °C Pathway („Перспективи за световните енергийни преходи за 2023 г. – пътят към 1,5 °C“)

— като взе предвид доклада на Международната агенция по енергетика (МАЕ), публикуван през май 2021 г. и озаглавен Net Zero by 2050 – A Roadmap for the Global Energy Sector („Нулеви нетни емисии до 2050 г. – пътна карта за световния енергиен сектор“), и неговата актуализация от септември 2023 г., озаглавена Net Zero Roadmap: A Global Pathway to Keep the 1.5 °C Goal in Reach („Пътна карта за нулеви нетни емисии – световен път за запазване на достъпността на целта за 1,5 °C“),

— като взе предвид специалния доклад на МАЕ от май 2024 г., озаглавен Strategies for Affordable and Fair Clean Energy Transitions („Стратегии за финансово достъпен и справедлив преход към чиста енергия“), и нейния доклад от юни 2024 г., озаглавен COP28 Tripling Renewable Capacity Pledge. Tracking countries' ambitions and identifying policies to bridge the gap („Ангажимент за утрояване на дела на енергията от възобновяеми източници – проследяване на амбициите на държавите и определяне на политики за преодоляване на различията“),

— като взе предвид Рамковата програма на ООН от Сендай за намаляване на риска от бедствия за периода 2015 – 2030 г.,

— като взе предвид доклада от 2023 г. на Службата на ООН за намаляване на риска от бедствия (UNDRR) от междинния преглед на изпълнението на Рамковата програма от Сендай за намаляване на риска от бедствия за периода 2015 – 2030 г.,

— като взе предвид доклада за глобална оценка за намаляване на риска от бедствия за 2023 г. на Службата на ООН за намаляване на риска от бедствия (UNDRR),

([9]) ОВ C 132, 14.4.2023 г., стр. 106.
([10]) ОВ C 506, 15.12.2021 г., стр. 38.
([11]) ОВ C 385, 22.9.2021 г., стр. 10.
([12]) ОВ C 125, 5.4.2023 г., стр. 135.
([13]) ОВ C 132, 14.4.2023 г., стр. 54.
([14]) ОВ C 465, 17.11.2021 г., стр. 11.

— като взе предвид доклада на Световната здравна организация (СЗО) от 20 декември 2023 г. относно изменението на климата и здравето,

— като взе предвид своята резолюция от 15 юни 2023 г. относно европейски ден на жертвите на световната криза в областта на климата ([15]),

— като взе предвид доклада на Съвместния изследователски център от 7 юни 2023 г., озаглавен Impacts of climate change on defence-related critical energy infrastructure („Въздействие на изменението на климата върху свързаната с отбраната критична енергийна инфраструктура“),

— като взе предвид Стратегическия компас за сигурност и отбрана, одобрен от Съвета на 21 март 2022 г.,

— като взе предвид Пътната карта за изменението на климата и отбраната на Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) от ноември 2020 г.,

— като взе предвид своята резолюция от 7 юни 2022 г. относно пътната карта на ЕСВД относно изменението на климата и отбраната ([16]),

— като взе предвид заключенията на 66-ата сесия на Комисията на ООН за положението на жените от 25 март 2022 г., озаглавени Achieving gender equality and the empowerment of all women and girls in the context of climate change, environmental and disaster risk reduction policies and programmes („Постигане на равенство между половете и овластяване на всички жени и момичета в контекста на изменението на климата и политиките и програмите за намаляване на рисковете за околната среда и рисковете от бедствия“),

— като взе предвид доклада от 26 юли 2022 г. на специалния докладчик относно насърчаването и защитата на правата на човека в контекста на изменението на климата,

— като взе предвид Резолюция 41/21 от 12 юли 2019 г. на Съвета на ООН по правата на човека, озаглавена „Права на човека и изменение на климата“,

— като взе предвид Конвенцията на ООН за правата на детето от 1989 г. и общ коментар № 26 от 22 август 2023 г. на Комитета на ООН по правата на детето относно правата на децата и околната среда със специален акцент върху изменението на климата,

— като взе предвид Стратегията на ЕС за правата на детето от 2021 г.,

— като взе предвид доклада на специалния докладчик относно правата на коренното население от 1 ноември 2017 г. относно въздействието на изменението на климата и финансирането в областта на климата върху правата на коренното население и Декларацията на Стокхолм + 50 за коренното население,

— като взе предвид втория доклад на РКООНИК от 29 януари 2024 г. относно определянето на нуждите на страните по Конвенцията, които са развиващи се държави, свързани с прилагането на Конвенцията и Парижкото споразумение,

— като взе предвид резултатите от срещата на високо равнище за нов глобален пакт за финансиране от юни 2023 г.,

— като взе предвид общата рамка на Г-20 за третиране на дълга отвъд инициативата за спиране на обслужването на дълга,

— като взе предвид специален доклад 04/2023 на Европейската сметна палата от 15 февруари 2023 г., озаглавен „Световен алианс за борба с изменението на климата (+) – Резултатите не отговарят на амбициите“, и специален доклад 18/2023 от 26 юни 2023 г., озаглавен „Цели на ЕС в областта на климата и енергетиката – целите за 2020 г. са изпълнени, но липсват данни, че се предприемат достатъчно действия за постигане на целите за 2030 г.“,

— като взе предвид заключенията на Съвета от 17 октомври 2023 г. относно подготовката за 28-ата конференция на страните (COP28) по РКООНИК в Дубай, 30 ноември – 12 декември 2023 г.,

— като взе предвид заключенията на Съвета от 14 октомври 2024 г. относно подготовката за 29-ата конференция на страните по РКООНИК (COP29) (Баку, 11 – 22 ноември 2024 г.),

— като взе предвид заключенията на Съвета от 8 октомври 2024 г. относно финансирането на борбата с изменението на климата с оглед на Конференцията на ООН по изменението на климата (COP29) на 11 – 22 ноември 2024 г.,

— като взе предвид въпросите към Комисията и към Съвета относно Конференцията на ООН по изменението на климата през 2024 г., която ще се проведе в Баку, Азербайджан (COP29) (O-0010/2024 – B10-0104/2024 и O-0009/2024 – B10-0105/2024),

— като взе предвид член 142, параграф 5 и член 136, параграф 2 от своя Правилник за дейността,

— като взе предвид предложението за резолюция на комисията по околна среда, обществено здраве и безопасност на храните,

([15]) ОВ C, C/2024/488, 23.1.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/488/oj.
([16]) ОВ C 493, 27.12.2022 г., стр. 19.

А. като има предвид, че Европейският парламент обяви извънредно положение по отношение на климата и околната среда и се ангажира спешно да се бори и да ограничи тази заплаха;

Б. като има предвид, че Парижкото споразумение влезе в сила на 4 ноември 2016 г.; като има предвид, че към днешна дата 193 държави плюс ЕС са се присъединили към споразумението, което представлява над 98 % от световните емисии;

В. като има предвид, че според доклада за 2023 г. на Програмата на ООН за околната среда (ЮНЕП) относно разликите в емисиите, пълното прилагане на безусловните национално определени приноси, договорени по Парижкото споразумение за 2030 г., ще насочи света към ограничаване на покачването на температурата до 2,9 °C през този век; като има предвид, че пълното прилагане на национално определените приноси при определени условия би намалило повишаването на температурата до 2,5 °C;

Г. като има предвид, че в обобщаващия доклад на РКООНИК за 2023 г. относно национално определените приноси се посочва, че общото равнище на емисиите на парникови газове в световен мащаб през 2030 г. се очаква да бъде с 2 % под равнището от 2019 г.; като има предвид, че първият глобален преглед, завършен през 2023 г. по време на COP28, подчертава критичната необходимост от ограничаване на глобалното затопляне до 1,5 °C, за да се намалят значително рисковете и последиците от изменението на климата; като има предвид, че възможностите да задържим температурата под 1,5 °C намаляват с тревожни темпове; като има предвид, че емисиите продължават да се повишават и че разликите в емисиите се увеличават; като има предвид, че МКИК стига до заключението, че при сценарии, ограничаващи затоплянето до 1,5 °C, емисиите на парникови газове трябва да бъдат с 43 % под равнището си от 2019 г. в срок до 2030 г.;

Д. като има предвид, че шест от деветте планетарни граници, анализирани от Стокхолмския център за устойчивост, са надхвърлени;

Е. като има предвид, че в съобщението на Комисията COM(2024)0063 се определя цел в областта на климата за 2040 г.; като има предвид, че в качеството си на новоизбран председател Урсула фон дер Лайен пое ангажимент да предложи цел в областта на климата за 2040 г. в своите политически насоки за новата Комисия;

Ж. като има предвид, че на 16 октомври 2023 г. ЕС и неговите държави членки представиха своите актуализирани национално определени приноси, като се ангажираха да намалят своите нетни емисии на парникови газове с най-малко 55 % до 2030 г. в сравнение с 1990 г., като по този начин продължават да бъдат един от световните лидери в действията в областта на климата;

З. като има предвид, че на САЩ се дължат 24,1 % от кумулативните емисии на CO2 в световен мащаб, делът на ЕС-27 е 16,7 %, този на Китай – 14,7 %, на Русия – 6,7 % и на Обединеното кралство – 4,5 %;

И. като има предвид, че за постигане на глобалните цели в областта на климата са необходими колективните усилия на всички страни по Конвенцията; като има предвид, че емисиите на ЕС представляват около 6,1 % от емисиите в световен мащаб, докато населението на ЕС представлява 5,7 % от световното население ([17]) ([18]) ([19]); като има предвид, че декарбонизация само в ЕС няма да бъде достатъчна;

Й. като има предвид, че според Базата данни за емисиите за целите на глобално изследване на атмосферата (EDGAR) през 2023 г. най-големите бързо развиващи се икономики като Китай, Индия и Бразилия са увеличили емисиите си, докато във всички сектори в ЕС-27 емисиите на парникови газове са намалели в сравнение с 2022 г.;

К. като има предвид, че първият глобален преглед, завършен през 2023 г. на COP28, подчерта спешната необходимост от справяне с взаимосвързаните глобални кризи, свързани с изменението на климата и загубата на биологично разнообразие, в по-широкия контекст на постигането на целите за устойчиво развитие, както и жизненоважното значение за устойчивите действия в областта на климата на опазването, съхраняването, възстановяването и устойчивото използване на природата и екосистемите;

Л. като има предвид, че водата е основен ресурс за човешкия живот, икономическите дейности, включително селското стопанство и екосистемите; като има предвид, че свързаните с водата предизвикателства се увеличават, включително замърсяването на водите и недостигът на вода; като има предвид, че водата е основното средство, чрез което изменението на климата оказва въздействие върху обществата и екосистемите и обратно, включително чрез суши, наводнения, недостиг на вода и променящи се модели на валежи, които стават все по-силно изразени и се появяват по-често; като има предвид, че това изостря въздействието на изменението на климата и рисковете, които то поражда за биологичното разнообразие, устойчивостта на екосистемите, селското стопанство, продоволствената и енергийната сигурност и основните човешки потребности, като същевременно застрашава трудно спечелените ползи в областта на развитието и екологичния преход, както и правата на човека и мира; като има предвид, че 1,42 милиарда души живеят в райони с висока или изключително голяма уязвимост по отношение на водите; като има предвид, че устойчивото на изменението на климата управление на водите и канализациите е основна част от смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към него; като има предвид, че многобройните екосистемни услуги, предоставяни от водите, следва да бъдат гарантирани, наред с другото, чрез водно планиране и управление на водите, инвестиции в свързани с водата иновации, включително енергийна и водна ефективност, многократно използване на водата и възстановяване и закрила на сладководните екосистеми; като има предвид, че управлението на водите е тясно свързано с други политики, което изисква съгласуваност на политиките и предприемане на действия на равнището на цели речни басейни, като се внедряват природосъобразни решения;

([17]) Съобщение на Комисията от 31 октомври 2024 г., озаглавено „Доклад за напредъка на действията на ЕС в областта на климата за 2024 г.“ (COM(2024)0498).

([18]) Програма на ООН за околната среда, Emissions Gap Report („Доклад относно разликите в емисиите“), 2024 г.

([19]) Европейска комисия: Съвместен изследователски център, База данни за емисиите за целите на глобално изследване на атмосферата (EDGAR), „Емисии на парникови газове от всички държави по света – 2024 г.“

М. като има предвид, че почвите са най-голямото сухоземно въглеродно депо и че гарантирането на здрави почви укрепва устойчивостта и намалява уязвимостта към изменението на климата;

Н. като има предвид, че горите играят съществена роля за адаптирането към изменението на климата и смекчаването на последиците от него; като има предвид, че спирането на обезлесяването, засилването на опазването на горите, залесяването и повторното залесяване, както и отговорното снабдяване са сред ключовите действия за смекчаване на последиците;

О. като има предвид, че въздействието на горещините може да е още по-голямо в градовете, в които живее над половината от световното население, поради ефекта на градския топлинен остров; като има предвид, че горещите вълни водят до нарастващо потребление на енергия, намаляване на производителността на труда и повишени рискове за здравето, като например повишаване на броя на смъртните случаи вследствие на горещините; като има предвид, че естествените решения, включването на екологосъобразна инфраструктура и инсталирането на естествено засенчване спомагат за понижаването на температурите в градовете;

П. като има предвид, че Шестият доклад за оценка на МКИК и научното становище на Европейския научен консултативен съвет по изменението на климата за определяне на обща за целия ЕС цел в областта на климата за 2040 г. и на бюджет за парникови газове за периода 2030 – 2050 г. ясно посочват, че постигането на целите в областта на климата съгласно Парижкото споразумение и постигането на нулеви нетни емисии на парникови газове изискват преди всичко значително, бързо и устойчиво намаляване на емисиите на CO2, метан и други парникови газове, както и мащабни поглъщания на въглерода в екосистемите и мащабни технологични поглъщания;

Р. като има предвид, че само 14 държави са одобрили Договора за неразпространение на изкопаеми горива, нито една от които не е държава – членка на ЕС;

С. като има предвид, че по данни на доклада на МАЕ, озаглавен Tripling Renewable Capacity Pledge. Tracking countriesambitions („Ангажимент за утрояване на дела на енергията от възобновяеми източници – проследяване на амбициите на държавите и определяне на политики за преодоляване на различията“) ангажиментите за внедряване на енергия от възобновяеми източници до 2030 г., включени в НОП, биха довели до постигането на едва 12 % от целта за утрояване на енергията от възобновяеми източници;

Т. като има предвид, че океанът е най-големият поглътител на въглерод на планетата и абсорбира излишната топлина и енергия, отделяни от нарастващите емисии на парникови газове; като има предвид, че морското биологично разнообразие е сериозно застрашено, въпреки че океаните играят уникална и жизненоважна роля като регулатор на климата; като има предвид, че влошаването на състоянието на морските екосистеми, например кораловите рифове, мангровите гори и ливадите от морски треви, отслабва способността на океаните да улавят въглерод и да се адаптират към изменението на климата и че по този начин се изостря отрицателното въздействие върху климата;

У. като има предвид, че метанът е отговорен за около 30 % от повишаването на температурите в световен мащаб от индустриалната революция насам; като има предвид, че бързото и трайно намаляване на емисиите на метан е от решаващо значение за ограничаване на краткосрочното глобално затопляне;

Ф. като има предвид, че МАЕ е изчислила, че за да останем под 1,5 °C, емисиите на метан от изкопаеми горива ще трябва да бъдат намалени със 75 % до 2030 г., и изтъкна, че ангажиментите, поети от държавите и дружествата до момента, ще доведат до намаляване само с 50 % и че повечето ангажименти все още не са подкрепени от планове за изпълнение;

Х. като има предвид, че в седмата оценка на ОИСР за напредъка към постигане на целта на РКООНИК за финансиране на борбата с изменението на климата се констатира, че през 2022 г. развитите държави са предоставили общо 115,9 милиарда щатски долара финансиране на борбата с изменението на климата за развиващите се държави – цифра, която все още е доста под действителните нужди;

Ц. като има предвид, че в първия доклад на РКООНИК относно определянето на нуждите на развиващите се държави, които са страни по Конвенцията, се посочва, че националните доклади, представени от тях, показват, че разходите за посрещане на техните нужди, свързани с прилагането на Рамковата конвенция и Парижкото споразумение, възлизат общо на 5,8-5,9 трилиона щатски долара до 2030 г.;

Ч. като има предвид, че в доклада на ЮНЕП за 2023 г. относно недостига на адаптиране се подчертава, че настоящият недостиг на финансиране за адаптиране се оценява на 194 милиарда щатски долара до 366 милиарда щатски долара годишно – разлика, която ще се увеличи със засилването на въздействието върху климата;

Ш. като има предвид, че настоящата цел за финансиране на борбата с изменението на климата в размер на 100 милиарда щатски долара годишно до 2025 г. се спонсорира от страните по Конвенцията, класифицирани като индустриализирани при подписването на РКООНИК през 1992 г.; като има предвид, че тази класификация вече не отразява адекватно съответните финансови възможности на държавите и техните кумулативни исторически емисии, които оттогава са се развили значително;

Щ. като има предвид, че привеждането на световните финансови потоци в съответствие с пътя към икономика с нулеви нетни емисии, която е устойчива на изменението на климата, е съществена цел за екологичния преход в съответствие с член 2 от Парижкото споразумение;

АА. като има предвид, че първият доклад на ЕС за оценка на риска в областта на климата (EUCRA) установи, че някои климатични рискове в Европа вече са на критични равнища, а много други рискове могат да достигнат критични или дори катастрофални равнища през настоящия век, което вреди на конкурентоспособността на икономиките и дружествата, геополитическите условия, работната сила и социалното сближаване; припомня, че в доклада EUCRA се препоръчва настоящите и бъдещите рискове, свързани с климата, да бъдат интегрирани на практика във всички области на политиката, като се предприемат действия както на равнището на ЕС, така и на национално равнище;

АБ. като има предвид, че Европейският научен консултативен съвет по изменението на климата подчертава необходимостта от спешно и пълно премахване на вредните субсидии за изкопаеми горива в целия ЕС; като има предвид, че 8-ата ПДОС изисква определянето на краен срок за постепенното премахване на субсидиите за изкопаеми горива в съответствие с амбицията за ограничаване на глобалното затопляне до 1,5 °C; като има предвид, че в мониторинговия доклад на Европейската агенция за околна среда от 2023 г. относно напредъка към постигането на целите на 8-ата ПДОС се подчертава, че повечето държави членки нямат конкретни планове за това как и кога възнамеряват постепенно да премахнат субсидиите за изкопаеми горива; като има предвид, че това е от решаващо значение за ускоряване на прехода към енергия от възобновяеми източници, за гарантиране на справедливо разпределение на ресурсите и за постигане на целите на ЕС в областта на климата съгласно Парижкото споразумение;

АВ. като има предвид, че има научно доказани взаимовръзки между кризите в областта на здравето, околната среда и климата; като има предвид, че най-уязвимите групи от населението биват непропорционално засегнати от последиците от изменението на климата, като са изправени пред по-големи рискове от продоволствена и водна несигурност, заплахи за здравето, разселване и загуба на поминък;

АГ. като има предвид, че агресивната война на Русия срещу Украйна не само грубо нарушава международното право и причинява огромна загуба на човешки живот и вреди на гражданите, но и забавя така необходимите действия във връзка с изменението на климата и води до непосредствено и дългосрочно влошаване на състоянието на околната среда;

АД. като има предвид, че изменението на климата все повече се превръща в основен двигател на миграцията и разселването, като милиони хора са принудени да напуснат домовете си поради покачване на морското равнище, екстремни метеорологични явления, суши и недостиг на ресурси; като има предвид, че до 2050 г. над 216 милиона души може да се превърнат във вътрешни климатични мигранти в регионите на Африка, Латинска Америка, Азия, Тихия океан и Източна Европа ([20]);

Глобалният преглед и COP29 в Баку

1. приветства първия глобален преглед на COP28, в който се признава, че пътищата за ограничаване на глобалното затопляне до 1,5 °C без или с ограничено превишаване и до 2 °C изискват достигане на пик на емисиите на парникови газове в световен мащаб до 2025 г., както и че ограничаването на глобалното затопляне до 1,5 °C без или с ограничено превишаване изисква значително, бързо и устойчиво намаляване на емисиите на парникови газове в световен мащаб с 43 % в срок до 2030 г. и с 60 % в срок до 2035 г. спрямо равнището от 2019 г., достигайки нулеви нетни емисии на парникови газове в срок до 2050 г.;

2. приветства ключовите ангажименти и действия, обявени от ЕС по време на COP28 за значително увеличаване на глобалните амбиции в областта на климата; настоятелно призовава всички страни по Конвенцията да предприемат последващи действия чрез амбициозно прилагане и засилване на национално определени действия; подчертава особената отговорност на всички големи емитенти и държавите от Г-20 да поемат водеща роля; подчертава, че са необходими колективни усилия и по-нататъшни действия от всички държави, особено от всички големи и бързо развиващи се икономики; призовава ЕС и единомислещите партньори да работят с всички страни по Конвенцията за постигане на успешен резултат на COP29;

3. подкрепя призива на COP28 към страните по РКООНИК да допринесат за глобалните усилия за утрояване на дела на енергията от възобновяеми източници в световен мащаб и за удвояване на средния годишен темп на подобряване на енергийната ефективност в световен мащаб до 2030 г.; настоятелно призовава всички страни по Конвенцията да приемат конкретни цели и политики за постигането на тези цели и да ги отразят в своите НОП; подчертава, че е важно ЕС и държавите членки да играят водеща роля чрез ускоряване на внедряването и увеличаване на инвестициите в инфраструктура за енергия от възобновяеми източници и чрез насърчаване на иновациите в технологиите за съхранение на енергия;

4. подкрепя призива на COP28 към страните по Конвенцията да ускорят усилията за постепенно намаляване на енергията от въглища без улавяне и съхранение на въглерод и да осъществят преход към намаляване на използването на изкопаемите горива в енергийните системи по справедлив, организиран и равноправен начин; с оглед на ускоряването на действията през това критично десетилетие, така че да бъдат постигнати нулеви нетни емисии до 2050 г., в съответствие с научните познания; изразява съжаление, че свързаните с енергия емисии на CO2 в световен мащаб достигнаха ново рекордно високо равнище през 2023 г.; призовава диалогът за глобален преглед на РКООНИК да включва сесия, посветена на предизвикателствата, пред които са изправени държавите при прекратяване на разрастването на употребата на изкопаемите горива; отново призовава всички страни по Конвенцията да работят по разработването на договор за неразпространение на изкопаеми горива;

5. отбелязва, че температурата на въздуха на повърхността в световен мащаб вече се е повишила с близо 1,3 °C в сравнение с нивата от прединдустриалния период и че 2023 г. и лятото на 2024 г. са били най-топлата година и най-топлото лято в историята на света и Европа ([21]); подчертава, че през 2023 г. рекордните горещини, суша и горски пожари са причинили загуба на брутен вътрешен продукт в световен мащаб в размер на около 0,6 %, и че за периода 1980 – 2022 в Европа екстремните явления, свързани с метеорологичните условия и климата, са причинили загуби в размер на около 650 милиарда евро; подчертава, че рисковете в областта на климата ще бъдат усилени от всяко забавяне на прилагането на ефективни мерки за смекчаване и адаптиране към изменението на климата, което ще доведе до увеличаване на загубите и щетите;

([20]) Световната банка, Groundswell Part 2: Acting on Internal Climate Migration. („Groundswell, 2-ра част: Действия относно вътрешната миграция във връзка с изменението на климата“), 2021 г., Вашингтон;

([21]) Европейската агенция за околна среда, Economic losses from weather- and climate-related extremes in Europe („Икономически загуби от екстремни явления, свързани с метеорологичните условия и климата в Европа“), октомври 2023 г.

6. изразява загриженост във връзка с констатациите в доклада за 2023 г. на ЮНЕП относно разликите в емисиите, че пълното прилагане на настоящите безусловни национално определени приноси би поставило света на пътя към глобално затопляне с 2,9 °C, докато допълнителното изпълнение и запазването на условните национално определени приноси ще доведе до глобално затопляне с 2,5 °C през този век; обръща внимание на факта, че тази траектория е далеч от целта от 1,5 °C, за която са се споразумели всички страни по Конвенцията в рамките на глобалния преглед на COP28, което поставя света по пътя към необратимо изменение на климата и пресичане на критични повратни точки;

7. отбелязва, че понастоящем като цяло НОП на страните по Конвенцията далеч не са на път да постигнат дългосрочните цели на Парижкото споразумение; призовава всички страни по Конвенцията, включително ЕС, въз основа на решението на COP26 относно общите срокове, да съобщят през 2025 г. НОП за 2035 г. и да представят НОП до крайния срок, предвиден в Парижкото споразумение; напомня, че всички страни по Конвенцията следва спешно да увеличат своите цели в областта на климата и съпътстващите политики за постигане на бърз и справедлив преход към неутрални по отношение на климата икономики и да продължат усилията за ограничаване на повишаването на температурата до 1,5 °C в съответствие с Парижкото споразумение и резултатите от първия глобален преглед; приветства „Пътната карта за мисията за 1,5 °C“, насочена към стимулиране на амбициите в следващия кръг от НОП, стартирана от тройката на председателствата на COP; призовава диалогът за глобален преглед да подкрепи актуализирането от страните по Конвенцията на техните НОП чрез определянето на инструменти, методологии и специфични за сектора насоки; подчертава значението на всеобхватното и навременно изпълнение на седмия цикъл на оценка за следващия глобален преглед;

8. настоятелно призовава всички страни по Конвенцията да предложат в следващите си НОП за 2035 г. амбициозни абсолютни, а не относителни, количествени цели за намаляване на емисиите в цялата икономика, които да обхващат всички парникови газове, сектори и категории и да бъдат приведени в съответствие с целта за ограничаване на глобалното затопляне до 1,5 °C, въз основа на най-новите научни данни, и с оглед на различните национални обстоятелства; подчертава, че тези преразгледани НОП следва да включват прозрачни механизми за мониторинг и отчетност, за да се гарантира ефективното проследяване на напредъка по националните ангажименти в областта на климата и секторните цели; подчертава необходимостта всички цели в областта на климата да бъдат ясни и прозрачни и призовава Комисията да предложи отделни подцели за брутно намаляване на емисиите, за поглъщания в екосистемите и за технологични поглъщания като част от целта за 2040 г.; призовава всички други страни по Конвенцията също да предоставят подобна яснота в своите НОП;

9. настоятелно призовава всички страни по Конвенцията да се ангажират конструктивно по време на COP29, за да постигнат споразумение относно стабилни и строги правила за механизмите за сътрудничество съгласно член 6, които да допринасят за дългосрочните цели на Парижкото споразумение, насърчават участието на частния сектор и увеличават мобилизирането на финансови и нефинансови ресурси за действия в областта на климата, включително доброволни действия на пазара на въглеродни емисии и непазарни подходи; призовава ЕС и неговите държави членки стриктно да отстояват в преговорите високо равнище на интегритет по отношение на климата въз основа на най-добрите налични научни данни; подчертава, че механизмите за сътрудничество следва да определят най-високо равнище на отчетност, мониторинг и прозрачност и да предотвратяват двойно отчитане и пропуски, които биха могли да подкопаят амбициите в областта на климата, като същевременно постигат реални и проверими намаления на емисиите и подкрепят прехода към енергия от възобновяеми източници, особено в развиващите се страни; подчертава, че предоставянето на финансиране и друга неоснована на пазара подкрепа за изпълнението на НОП следва да бъде преразпределящо, трайно и предвидимо в дългосрочен план;

10. настоява, че правилата по член 6, свързани с поглъщанията на въглерод, трябва да обезпечат интегритет по отношение на околната среда чрез определянето на строги критерии за количествено определяне, допълняемост и базови стойности, отговорност, постоянство и устойчивост, както и зачитане на правата на човека, и че те трябва да се прилагат чрез независимо сертифициране и проверка, подобно на приетата рамка на ЕС за сертифициране; подчертава, че трябва да се направи строго разграничение между временните и постоянните поглъщания в съответствие с рамката на ЕС; приветства постигнатото съгласие, че избягването на емисии няма да бъде допустимо за генериране на кредити съгласно член 6 и настоява, че това правило трябва да се спазва стриктно;

Международно финансиране на борбата с изменението на климата и устойчиви финанси

11. признава, че ЕС, неговите държави членки и ЕИБ заедно са най-големите източници на публично финансиране на борбата с изменението на климата, осигурявайки близо една трета от световното публично финансиране на борбата с изменението на климата, като през 2022 г. европейското финансиране на борбата с изменението на климата е достигнало рекордния максимум от 28,5 милиарда евро от публични източници – половината чрез безвъзмездни средства и половината чрез инструменти, различни от безвъзмездни средства, по-специално заеми – и като е мобилизирало допълнителна сума от общо 11,9 милиарда евро частно финансиране;

12. отбелязва, че развитите държави са предоставили и мобилизирали общо 115,9 милиарда щатски долара финансиране на борбата с изменението на климата за развиващите се държави през 2022 г., от които 69 % са били разширени под формата на заеми, а 28 % като безвъзмездни средства, което за пръв път надхвърля годишната цел за финансиране на борбата с изменението на климата в размер на 100 милиарда щатски долара годишно ([22]); настоятелно призовава държавите да гарантират, че целта от 100 милиарда щатски долара продължава да се изпълнява до 2025 г.; припомня резултата от COP26, в който развитите нации настоятелно се призовават да удвоят колективното си предоставяне на финансиране за адаптиране спрямо равнищата от 2019 до 2025 г., за да се постигне баланс между адаптирането и смекчаването на последиците от изменението на климата в съответствие с Парижкото споразумение;

13. призовава всички страни по Конвенцията да се споразумеят на COP29 за нова колективна количествена цел за финансирането на борбата с изменението на климата за периода след 2025 г., която следва да се основава на глобални усилия и разнообразни източници, инструменти и канали, включително публични, частни и иновативни източници на финансиране; призовава всички страни по Конвенцията да гарантират, че новата колективна количествена цел обхваща по балансиран начин смекчаването, адаптирането и загубите и щетите, което би могло да включва проучване на възможността за определяне на самостоятелни цели;

14. припомня, че НОП на много развиващи се държави зависят от международното финансиране на борбата с изменението на климата; поради това подчертава, че предоставянето на подходящо финансиране на борбата с изменението на климата е от ключово значение за постигането на целта на Парижкото споразумение; отбелязва, че нуждите от финансиране на борбата с изменението на климата нарастват значително, като оценките за остойностените нужди, установени от Постоянния комитет по финансиране на РКООНИК, са значително над настоящата цел от 100 милиарда щатски долара и достигат средно над 1 трилиона щатски долара годишно до 2030 г., като оценките варират по вид нужди и подгрупа на развиващи се страни; поради това подчертава, че новата колективна количествена цел следва ясно да отразява нарасналата нужда от финансиране на борбата с изменението на климата в световен мащаб, по-специално на малките островни развиващи се държави и най-слабо развитите държави, следва да бъде определена по научнообоснован начин и следва да бъде нова и да допълва официалната помощ за развитие;

15. счита, че отговорността за постигане на резултати по новата колективна количествена цел за периода след 2025 г. следва да включва разширена база от участници, отразяваща променящите се финансови възможности на страните и историческите равнища на емисиите; настоява, че нововъзникващите икономики с високи емисии и висок БВП следва да допринасят за новата цел;

16. подчертава, че е важно новата колективна количествена цел да разграничава равнищата на финансиране по начин, който по-добре отразява нуждите и приоритетите на държавите, които са най-уязвими по отношение на глобалното затопляне, и с ограничени способности, по-специално най-слабо развитите държави и малките островни развиващи се държави;

17. призовава отново за създаване на предвидим механизъм на ЕС за финансиране, предоставящ допълнителна и подходяща подкрепа и гарантира, че ЕС дава своя справедлив дял за постигането на целите на международното финансиране на борбата с изменението на климата; призовава за това преговарящите за финансиране на борбата с изменението на климата от държавите – членки на ЕС, да получат ясни мандати от съответните си министерства на финансите, за да имат съдържателен финансов принос в новата колективна количествена цел;

18. счита, че основната цел на новата колективна количествена цел следва ясно да дава приоритет на финансирането, основано на безвъзмездни средства; изтъква необходимостта от идентифициране на нови и иновативни източници на финансиране; подчертава, че тези източници следва да бъдат социално справедливи и съобразени с принципа „замърсителят плаща“, като се гарантира, че разходите, свързани с изменението на климата, се поемат от тези с най-голям капацитет да платят, както и с най-голяма отговорност за причиняването му; изтъква възможността за финансов принос от веригата за доставки на изкопаеми горива; призовава новата колективна количествена цел да разполага със структура, която да отговаря на поуките, извлечени от годишната цел от 100 милиарда щатски долара, и да разполага със стабилни механизми за прозрачност и отчетност, за да проследява изпълнението на договорения размер до договорените срокове и да избягва двойното отчитане и заблуждаващите твърдения за екологосъобразност;

19. отбелязва със загриженост, че много уязвими по отношение на климата държави са в затруднено положение по отношение на дълга или са изложени на риск от такива затруднения, като изпитват двойна криза с нарастваща задлъжнялост и нарастващи последици от изменението на климата; отбелязва също със загриженост, че разходите и нуждите за смекчаване на последиците от изменението на климата и за адаптиране нарастват, което води до увеличаване на недостига на финансиране, докато развиващите се страни са подложени на особени фискални ограничения; поради това подчертава необходимостта от едновременно преодоляване на кризите, свързани с климата и с дълга; призовава международното финансиране на борбата с изменението на климата да използва приоритетно публичните, основани на безвъзмездни средства и несвързани с дълга инструменти и мерки, за да се гарантира, че тези държави са в състояние да прилагат необходимите мерки за смекчаване и адаптиране, без да увеличават тежестта на дълга си, включително при създаването на новата колективна количествена цел; освен това призовава за ефективен механизъм за преструктуриране на дълга, който да включва принципа на съпоставимо третиране на кредиторите, както и за включване на клаузи за дълга за устойчивост спрямо изменението на климата в бъдещото кредитиране на многостранните банки за развитие;

([22]) ОИСР, Climate Finance Provided and Mobilised by Developed Countries in 2013—2022 („Финансиране на борбата с изменението на климата, предоставено и мобилизирано от развиващите се държави за периода 2013 – 2022 г.“), 29 май 2024 г.

20. припомня заключенията на COP27, според които за предоставянето на необходимото финансиране за прехода в областта на климата ще е необходимо преобразуване на финансовата система и нейните структури и процеси, с участието на правителствата, централните банки, търговските банки, институционалните инвеститори и други финансови участници; счита, че улесняването на климатичния преход в световен мащаб ще изисква участието на националните и международните финансови системи в премахването на пречките пред достъпа до финансиране за чисти технологии и пренасочването на публичните и частните финансови потоци от дейности с висок интензитет на емисии;

21. счита, че е от съществено значение незабавно да се постигне напредък по Инициативата от Бриджтаун; счита, че новата колективна количествена цел представлява ключова възможност за ускоряване на реформите в международната финансова структура чрез включване на принципите на Инициативата от Бриджтаун; призовава всички големи международни финансови институции и многостранни банки за развитие да приведат своите портфейли и политики за отпускане на заеми в съответствие с Парижкото споразумение;

22. припомня ролята на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) като банката на ЕС за климата и нейната Пътна карта за Банка за климата и актуализираната политика за отпускане на заеми в областта на енергетиката, както и допълнителните усилия на Европейския инвестиционен фонд да играе водеща роля по отношение на инвестициите в областта на климата; приветства факта, че Европейската централна банка пое ангажимент да включи съображенията, свързани с изменението на климата, в своята рамка на паричната политика;

23. отбелязва, че високорисковият профил на много държави намалява способността им да привличат и мобилизират частни инвестиции в смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към него; призовава международните финансови институции, многостранните банки за развитие и правителствата да координират и предложат подходящи планове за намаляване на финансовия риск за проекти за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него в контекста на COP29; призовава държавите и многостранните банки за развитие, включително ЕИБ, да приемат клаузи за дълга в областта на устойчивостта спрямо изменението на климата при бъдещото кредитиране;

24. припомня, че изкопаемите горива са отговорни за над 75 % от всички парникови газове и следователно имат най-голям принос за изменението на климата, като емисиите от тях все още се увеличават; отбелязва, че изкопаемите горива все още се използват за задоволяване на над 80 % от енергийните нужди на света; подчертава, че постепенното премахване на изкопаемите горива е както необходимо, така и технологично осъществимо; отбелязва, че пътят в рамките на пътната карта на МАЕ за нулеви нетни емисии до 2050 г. за задържане на повишаването на температурата в световен мащаб под 1,5 °C не изисква нови разработки в областта на нефта, газа или въглищата;

25. подчертава, че една от целите на COP29 следва да бъде координирането на недвусмислен сигнал, който да бъде следствие от резултатите от първия глобален преглед по време на COP28, за преход от изкопаеми горива към възобновяеми източници на енергия и енергийна ефективност, който да бъде извършен по справедлив, организиран и равнопоставен начин; подчертава, че е важно да се въведат пояснения в количествено отношение и срокове за ускоряване на действията през настоящото десетилетие; призовава всички страни по Конвенцията, включително ЕС, да приемат планове за постепенно извеждане от употреба на изкопаемите горива в съответствие с целта на Парижкото споразумение по отношение на температурата; призовава всички страни по Конвенцията да проучат възможностите за увеличаване на приноса на дружествата за изкопаеми горива към целите от Париж;

26. подчертава значението на постепенното преустановяване на използването на изкопаеми горива във възможно най-кратки срокове; отбелязва, че за постигането на тази цел ЕС следва да се стреми да увеличи максимално своята енергийна сигурност, промишлена конкурентоспособност и благосъстояние на гражданите чрез намаляване на сметките за енергия и да изгради енергийно ефективна и основана на възобновяеми източници икономика; отбелязва по-специално спешната необходимост от прекратяване на вноса в ЕС на руски изкопаеми горива, включително природен газ, които субсидират агресивната война на Русия срещу Украйна; призовава държавите от Г-7 да дадат пример за енергийния преход, а всички страни по Конвенцията да декарбонизират енергийната си система и да спрат всички нови инвестиции в добива на изкопаеми горива; приветства всички инициативи за намаляване на зависимостта на ЕС от изкопаеми горива и за увеличаване на разнообразието на неговите доставчици на енергия; отбелязва текущата работа на ЕС с международни партньори за диверсифициране на енергийните доставки;

27. отбелязва със загриженост, че субсидиите за енергия от изкопаеми горива в ЕС са останали стабилни между 2010 и 2020 г. – около 50 милиарда евро годишно, и дори са се увеличили на 123 милиарда евро през 2022 г.; подчертава, че е необходимо Комисията и държавите членки да приложат изискването на 8-ата програма за действие за околната среда за определяне на „краен срок за постепенното премахване на субсидиите за изкопаеми горива в съответствие с амбицията за ограничаване на глобалното затопляне до 1,5 °C“; призовава Комисията и всички държави членки да подобрят националните си доклади за всички преки и непреки субсидии за изкопаеми горива и да планират постепенното им премахване в най-кратки срокове чрез конкретни политики, срокове и мерки по начин, който подкрепя енергийната и продоволствената сигурност на Съюза, конкурентоспособността на промишлеността и благосъстоянието на гражданите и намалява сметките за енергия; призовава Комисията да разработи рамка в това отношение в съответствие с това изискване на 8-ата ПДОС;

28. изразява загриженост, че през 2023 г. правителствата по света са изразходвали над 620 милиарда щатски долара за субсидии за изкопаеми горива, което е значително повече от сумата от 70 милиарда щатски долара, изразходвана за подкрепа на чистата енергия; насърчава всички страни по Конвенцията постепенно да прекратят всички преки и непреки субсидии за изкопаеми горива възможно най-скоро и да пренасочат тези вредни субсидии към действия в областта на климата, включително за международно финансиране на действия в областта на климата за най-уязвимите развиващи се страни; призовава всички страни по Конвенцията да гарантират прозрачно докладване на своите субсидии за изкопаеми горива и да приемат конкретни планове за постепенното им премахване във възможно най-кратки срокове;

29. отново изразява подкрепа за работата на коалицията на министрите на финансите за действия в областта на климата и насърчава всички правителства да приемат ангажиментите на коалицията за съобразяване на всички политики и практики, които са в обхвата на компетентността на министрите на финансите, с целите на Парижкото споразумение, както и да приемат ефективно ценообразуване за въглеродните емисии;

Адаптиране

30. подчертава необходимостта от засилване на действията за адаптиране в рамките на ЕС и в световен мащаб, за да се сведат до минимум отрицателните последици от изменението на климата и загубата на биологично разнообразие; посочва, че въпреки напредъка във финансирането и изпълнението по отношение на смекчаването на последиците от изменението на климата, усилията за адаптиране продължават да изостават, като се увеличават разликите във финансирането и в конкретните действия; подчертава, че финансовите потоци за адаптиране са намалели от 2020 г. насам и че разликата се увеличава; признава, че без незабавни действия разходите за адаптиране ще продължат да нарастват поради тежки метеорологични и свързани с климата екстремни явления;

31. приветства първия доклада EUCRA ([23]) и съобщението на Комисията от 12 март 2024 г. относно управлението на климатичните рискове, в което се изтъква необходимостта от устойчивост с оглед на рязко нарастващите климатични рискове; поради това призовава Комисията да представи европейски план за адаптиране към изменението на климата, включително конкретни законодателни предложения и действия, по-специално по отношение на устойчивостта на инфраструктурата, управлението на водите и природосъобразните решения, като същевременно даде приоритет на защитата на уязвимите общности, за да стане ЕС по-устойчив и да служи за пример; подчертава значението на разработването, прилагането и редовното осъвременяване на националните планове за адаптиране, включително с акцент върху финансовата и техническата помощ; призовава страните по Конвенцията, които все още не са го направили, да въведат своите национални планове за адаптиране до 2025 г. и да постигнат напредък в прилагането им до 2030 г.;

32. подкрепя интегрирането на други природосъобразни решения в градските райони за подобряване качеството на въздуха с цел овладяване на покачващите се температури, справяне с ефекта на градския топлинен остров и подобряване на качеството на въздуха с цел защита на населението и намаляване на разходите за енергия;

33. приветства споразумението относно рамката за глобалната цел за адаптиране на COP28, а именно Рамката на ОАЕ за глобална устойчивост спрямо изменението на климата; подчертава необходимостта от превръщане на Рамката в измерими резултати със стабилни системи за проследяване с оглед наблюдение на напредъка към постигането на целите; насърчава всички страни по Конвенцията бързо да постигнат съгласие относно показатели за измерване на напредъка към постигането на целите като част от двегодишната работна програма ОАЕ-Белем, утвърдена на COP28; подчертава значението на приобщаващите показатели, за да се гарантира, че адаптирането се извършва по социално справедлив начин;

34. подчертава, че системите за ранно предупреждение са от решаващо значение за ефективното адаптиране и призовава за бързо прилагане на инициативата за свързаните с климата рискове и за системите за ранно предупреждение (CREWS), която е съсредоточена върху уязвимите държави, например най-слабо развитите страни и малките островни развиващи се държави, и инициативата „Ранно предупреждение за всички“, която има за цел да гарантира глобален достъп до системи за ранно предупреждение до 2027 г.;

35. изразява дълбока загриженост относно нарастващата интензивност и честота на екстремните метеорологични явления в ЕС и в световен мащаб, включително горските пожари, сушите, горещите вълни и наводненията, тяхното въздействие върху човешкото здраве и причинената от тях нарастваща загуба на човешки живот, както бе установено в заключенията на първия доклад EUCRA; подчертава неотложната необходимост от укрепване на колективната глобална реакция спрямо изменението на климата през това критично по своето значение десетилетие чрез амбициозни действия за смекчаване и адаптиране от страна на всички страни по Конвенцията, за да се защитят хората, техният поминък, икономиката и нашите екосистеми; припомня необходимостта да се вземат предвид бъдещите климатични условия при инвестирането в инфраструктура и активи;

([23]) Доклад № 1/2024 на Европейската агенция за околна среда – European Climate Risk Assessment (EUCRA) („Европейска оценка на риска, свързан с климата“), 11 март 2024 г.

Загуби и щети

36. приветства решението на COP28 да се създаде Фонд за загуби и щети за справяне и реагиране на икономическите и неикономическите последици от изменението на климата за особено уязвимите развиващи се страни; оценява напредъка, постигнат в привеждането в действие на фонда след COP28, включително чрез приемането на предложението на правителството на Филипините да бъде домакин на фонда; подчертава необходимостта фондът да получава финансиране от различни източници по координиран начин, включително от нови и иновативни източници; изразява твърдо убеждение, че финансирането в областта на загубите и щетите следва да отдава приоритет на безвъзмездните средства и да допълва и да се различава от официалната помощ за развитие;

37. призовава Съвета на Фонда за загуби и щети да постигне съгласие по всички необходими договорености, за да може фондът да предоставя финансиране на засегнатите общности, ако не през 2024 г., то поне в началото на 2025 г.; призовава за първоначално капитализиране и за изготвяне на дългосрочна стратегия за набиране на средства и допълване най-късно до провеждането на COP29; призовава представителите на засегнатите местни общности да могат да допринасят за разработването на фонда и призовава фондът да предоставя подкрепа на местните общности по бърз и целенасочен начин;

38. настоятелно призовава всички основни източници на емисии да внесат своя справедлив дял във фонда, за да се гарантира справедливост в областта на климата в световен мащаб; приветства ангажиментите на ЕС и неговите държави членки за първоначално капитализиране на фонда в размер на над 400 милиона евро, което покрива над половината от първоначалните общи ангажименти за финансиране;

39. отново призовава за това загубите и щетите да бъдат постоянна точка от дневния ред на конференциите на страните, за да се наблюдава и да се постигне напредък по този въпрос, както и за пълноценно използване на мрежата от Сантяго с цел ефективно катализиране на техническа помощ за адекватно справяне със загубите и щетите;

40. призовава всички страни по Конвенцията да оценят и определят количествено своите уязвимости и нужди, свързани със загубите и щетите, за да се реагира на най-тежките последици от изменението на климата в рамките на следващия кръг от НОП; призовава всички страни по Конвенцията да установят и приложат правила относно прозрачността на разходите във връзка със загубите и щетите, за да се гарантира въздействието и ефективността на финансовата подкрепа;

Участие на заинтересованите страни на COP29

41. припомня значението на пълноценното участие на всички страни по Конвенцията в процесите на вземане на решения по линия на РКООНИК; призовава председателството на COP29 и бъдещите председателства да дадат по-добра възможност за участие на развиващите се страни и делегатите от най-слабо развитите страни и да заделят допълнителни ресурси за това; насърчава страните по Конвенцията да включат млади хора в своите делегации, за да гарантират, че бъдещите поколения имат активна роля в оформянето на решенията относно тяхното бъдеще; призовава за по-широко използване на виртуални платформи по време на конференциите на страните с цел засилване на глобалното приобщаване и участие на делегатите и представителите на гражданското общество;

42. подчертава, че целите в областта на климата не могат да бъдат постигнати без подкрепата и участието на обществеността; призовава всички страни по Конвенцията да повишат осведомеността и общественото разбиране за изменението на климата и свързаните с него въпроси, да се борят както с неточната информация, така и с дезинформацията, и да работят с представители на обществеността, за да получат обществена подкрепа за мерките за смекчаване и адаптиране;

43. припомня своята резолюция от 25 април 2024 г. относно Азербайджан; подчертава дълбоката си загриженост относно положението с правата на човека в Азербайджан; призовава Азербайджан да зачита правата и незабавно и безусловно да освободи всички политически затворници, защитници на правата на човека и журналисти и настоява за обвързване на споразуменията за партньорство с това и подобряването на цялостното положение с правата на човека в страната; счита, че продължаващите нарушения на правата на човека в Азербайджан са несъвместими с ролята на страната като домакин на COP29; настоятелно призовава ЕС да използва COP29 като повод международната общност да напомни на Азербайджан за неговите международни задължения и го призовава да осъди нарушенията на правата на човека в страната и да обсъди по съдържателен начин тези проблеми в рамките на контактите си с азербайджанските органи в Баку по време на COP29;

44. изисква от организаторите да гарантират, че правата на човека, основните свободи, пълното и неограничено участие на гражданите и организациите на гражданското общество и равният достъп до тази и бъдещите конференции на страните са изцяло залегнали и гарантирани в споразумението със страната домакин, което следва да бъде оповестено публично възможно най-скоро след подписването; призовава секретариата на РКООНИК да наблюдава спазването на такива критерии за правата на човека и да предприема действия в случай на нарушения;

Конфликт на интереси, прозрачност и почтеност

45. приветства изготвянето на първите двугодишни доклади за прозрачността съгласно Парижкото споразумение; подчертава значението на подробното и прозрачно докладване за оценка на напредъка по НОП; отбелязва стартирането на Глобалната платформа от Баку за прозрачност в областта на климата;

46. изразява загриженост, че над 2 400 лобисти от сферата на изкопаемите горива са акредитирани участници на COP28; призовава РКООНИК и страните да гарантират, че процесът на вземане на решения е защитен от интереси, които противоречат на целта на Парижкото споразумение; настоятелно призовава РКООНИК да играе водеща роля, като предложи амбициозна рамка за отчетност, която ще защити работата на РКООНИК от неправомерно влияние от страна на участници с доказани лични интереси въз основа на модела, съдържащ се в Рамковата конвенция на СЗО за контрол на тютюна по отношение на тютюневата промишленост;

47. изразява силна загриженост от назначаването за председател на COP29 на Мухтар Бабаев, министър на екологията и природните ресурси на Азербайджан, който преди това е работил 26 години за Държавната петролна компания на Азербайджанската република (Socar); изразява дълбока загриженост от неотдавнашното изявление на президента на Азербайджан Илхам Алиев, че възнамерява да защитава интересите на държавите, богати на изкопаеми горива, така че да продължават своите инвестиции и производството си; счита, че това представлява сериозен риск от конфликт на интереси; настоятелно призовава Комисията и държавите членки да предприемат всички необходими действия, за да се гарантира, че предстоящите председателства на конференцията на страните не се намират в конфликт на интереси;

Привеждане на политиката на ЕС в областта на климата в съответствие с Парижкото споразумение

48. отбелязва актуализирания НОП на ЕС, който е отговорът на Съюза на искането в Пакта за климата от Глазгоу за преразглеждане и укрепване на НОП на страните по Конвенцията за 2030 г.; подчертава, че се очаква действащото законодателство на ЕС в областта на климата да намали до 2030 г. нетните емисии на парникови газове на ЕС с около 57 % в сравнение с 1990 г., когато бъде въведено напълно; поради това подчертава необходимостта да се приложи съществуващата правна рамка за 2030 г. по прост, справедлив и икономически ефективен начин, като същевременно се продължи подкрепата за промишлеността и гражданите на ЕС по време на този преход; подчертава значението на една стабилна и предвидима политическа рамка, за да се осигури яснота за инвеститорите, предприятията и гражданите; отбелязва, че допълнителните усилия извън постигането на намаление с 55 % биха намалили значително кумулативните емисии на Съюза до 2050 г.; поради това настоятелно призовава държавите членки, както и частния сектор, да предприемат всички необходими действия, за да гарантират постигането на целта; във връзка с това изразява загриженост относно пропуските в амбициите в представените от държавите членки планове в областта на енергетиката и климата и призовава всички държави членки да засилят действията си в областта на климата; във връзка с това призовава държавите членки и Комисията да гарантират, че националните планове в областта на енергетиката и климата и дългосрочните стратегии на държавите членки включват достатъчно действия и финансови средства за постигане на целите на ЕС за 2030 г. и на дългосрочните цели;

49. изтъква, че е важно НОП за 2035 г. да бъдат предложени в подготвителната фаза на COP30, в съответствие с общите петгодишни срокове на РКООНИК и в съответствие с крайния срок за представяне, определен в Парижкото споразумение; призовава Комисията своевременно да предложи НОП за 2035 г., като твърдо държи ЕС по пътя към 2040 г. и към нулеви нетни емисии през 2050 г. и въз основа на подходяща оценка;

50. подчертава необходимостта от приемане на научно обоснована цел на ЕС за климата за 2040 г. в съответствие с Европейския закон за климата и в съответствие със заключенията от първия глобален преглед и припомня препоръките на Европейския научен консултативен съвет по изменението на климата; приветства ангажимента на Комисията да предложи цел в областта на климата за 2040 г., придружена от благоприятстващи политики;

51. счита, че е важно ЕС да остане лидер в международните преговори в областта на климата, и призовава ЕС да засили своята „зелена“ дипломация, за да насърчи други страни по Конвенцията да засилят действията си в областта на климата за постигане на целите на Парижкото споразумение, което ще спомогне и за създаването на равнопоставени условия на конкуренция в международен план, за избягване на изместването на въглеродни емисии и за увеличаване на обществената подкрепа за действията в областта на климата;

52. повтаря необходимостта от интегриране на амбициозни цели по отношение на климата във всички политики на ЕС и мерките за тяхното транспониране и подчертава, че член 6, параграф 4 от Европейския законодателен акт за климата задължава Комисията да оценява съответствието на всеки проект на мярка или законодателно предложение, включително бюджетните предложения, с целите на ЕС за климата; настоятелно призовава Комисията да приложи изцяло тази разпоредба по начина, по който извършва оценки на въздействието във всички области на политиката на ЕС;

53. отново изтъква принципа на съгласуваност на политиките за развитие, с който са се ангажирали ЕС и неговите държави членки и който има за цел да сведе до минимум противоречията и да изгради полезни взаимодействия между различните политики на ЕС; настоява за съгласуван подход към изпълнението на Парижкото споразумение и Програмата за устойчиво развитие до 2030 г. както във вътрешните, така и във външните политики;

54. подчертава, че настоящата геополитическа ситуация допълнително показва спешната необходимост от прекратяване на зависимостта на ЕС от изкопаеми горива и необходимостта от преход към отказ от икономика, основана на изкопаемите горива, и насърчаване на използването на възобновяеми и нисковъглеродни енергийни източници; подчертава, че ЕС по всякакъв възможен начин трябва да избягва енергийната зависимост от държави извън ЕС; приветства напредъка, постигнат след стартирането на плана REPowerEU в тези два аспекта; призовава ЕС и неговите държави членки да ускорят прехода; подчертава, че това ще изисква увеличаване на целите за енергия от възобновяеми източници и енергийна ефективност като част от рамката за периода след 2030 г.; призовава Комисията да вземе предвид препоръката на Европейския научен консултативен съвет по изменението на климата, за да се гарантира съгласуваност на политиките на ЕС с необходимостта от преход към отказ от икономика, основана на изкопаеми горива, като се избягват зависимости от технологии с високи въглеродни емисии и блокирани активи;

55. припомня, че на 24 април 2024 г. е дал одобрението си за решение на Съвета за одобряване на оттеглянето на Европейската общност за атомна енергия от Договора за Енергийната харта ([24]);

Тройната планетарна криза: изменението на климата, замърсяването и загубата на биологично разнообразие

56. подчертава, че кризите, предизвикани от изменението на климата, замърсяването и биологичното разнообразие, са взаимосвързани и че мерките в отговор на тези кризи трябва да бъдат съгласувани; посочва сериозните последици от тях, например опустиняване, недостиг на вода, влошаване на състоянието на океаните и суши; подчертава значението на опазването, съхраняването и възстановяването на биологичното разнообразие и екосистемите, както и на устойчивото управление на природните ресурси, за да се подобри природосъобразното смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптирането към тях, да се избягват екстремни метеорологични явления и да се развие устойчивост;

57. подчертава необходимостта от увеличаване на инвестициите и от по-ефективно инвестиране в иновативни и природосъобразни решения, например залесяване, повторно залесяване и опазване на естествените ландшафти, възстановяване на влажни зони и регенеративни селскостопански практики, за да се засили адаптирането към изменението на климата и по-специално да се ограничат наводненията и сушите; подчертава, че подобни подходи следва по възможност да имат положително въздействие върху биологичното разнообразие, като следва да намалят въглеродните емисии от почвите и външните последици за водните обекти, да намалят уплътняването на почвата и да улеснят адаптирането на горите към изменението на климата; във връзка с това отбелязва ролята на предложенията на Комисията относно управлението на горите и мониторинга на горите; изразява загриженост относно значителното разминаване между целта за 2030 г. за увеличаване на въглеродните поглътители, определена от Регламента за земеползването, промените в земеползването и горското стопанство ([25]), и мерките за постигане на целите, включени в националните планове в областта на енергетиката и климата; настоятелно призовава държавите членки да увеличат амбициите си;

58. признава, че здравите екосистеми и богатото биологично разнообразие предоставят жизненоважни за живота услуги, и подчертава факта, че изменението на климата е един от преките фактори за загубата на биологично разнообразие; посочва, че изменението на климата вече е променило сухоземните, сладководните и морските екосистеми в целия свят, като е довело до загуба на видове и намаляване на ключови екосистемни услуги;

59. подчертава, че опазването и възстановяването на високовъглеродните екосистеми, например торфища, влажни зони, гори (вкл. девствени гори), традиционни агро-лесовъдни системи, пасища и екосистеми със син въглерод като солни блата, морски треви и мангрови гори, както и на видовете, които осигуряват функционирането на тези екосистеми, предлагат широк набор от ползи за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към тях; призовава Комисията да разработи картографирането на тези екосистеми и да разработи методологии за точно, надеждно и прозрачно отчитане на поглъщанията на въглерод и емисиите от тези екосистеми по начин, който не подкопава целите на биологичното разнообразие, и подчертава, че качеството на защитените зони следва да се зачита; предупреждава, че противоречивите инвестиции и стимули, например финансиране на пресушаването на влажни зони и последващо финансиране на възстановяването на същите зони, подкопават ефективността на финансовите ресурси на ЕС и създават несигурност за земеделските стопани и селскостопанския сектор;

([24]) Решение (ЕС) 2024/1677 на Съвета от 30 май 2024 г. за одобряване на оттеглянето на Европейската общност за атомна енергия от Договора за Енергийната харта (ОВ L, 2024/1677, 13.6.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/1677/oj).

([25]) Регламент (ЕС) 2018/841 на Европейския парламент и на Съвета от 30 май 2018 г. за включването на емисиите и поглъщанията на парникови газове от земеползването, промените в земеползването и горското стопанство в рамката в областта на климата и енергетиката до 2030 г. и за изменение на Регламент (ЕС) № 525/2013 и Решение № 529/2013/ЕС (ОВ L 156, 19.6.2018 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/841/oj).

60. настоятелно призовава всички страни по Конвенцията, когато предприемат действия за справяне с изменението на климата, да се ангажират да защитават, зачитат, насърчават и изпълняват своите задължения в областта на правата на човека, включително правото на чиста, здравословна и устойчива околна среда, както и правата на коренното население, посочени в Декларацията на ООН за правата на коренното население и правата на местните общности; подчертава необходимостта от подкрепа и закрила на защитниците на околната среда и от подвеждане под отговорност на лицата, които ги заплашват; подчертава значението на равенството между половете и справедливостта между поколенията за справяне с кризата в областта на климата; призовава всички страни по Конвенцията да отстояват тези ценности и да гарантират съдържателно участие на обществеността, достъп до информация и свободно, предварително и информирано съгласие;

61. призовава всички страни по Конвенцията да постигнат напредък на COP29 по отношение на вземането на решения, с които се постига баланс между социалния, екологичния и икономическия стълб;

62. подчертава значението на прилагането на Глобалната рамка за биологичното разнообразие Кунмин-Монреал към Конвенцията за биологичното разнообразие, включително необходимостта да се увеличи максимално способността на природата да спомогне за смекчаване на последиците от изменението на климата и за адаптиране към тях и за да се сведе до минимум отрицателното въздействие върху биологичното разнообразие на действията в областта на климата; припомня, че опазването на непокътнати екосистеми с висока степен на биологично разнообразие на сушата и в океаните е икономически най-ефективното и природосъобразно действие за справяне с изменението на климата; призовава всички страни по Конвенцията да увеличат своите усилия, за да изпълнят международните си задължения в областта на биологичното разнообразие, като припомня неуспеха при постигането на целите от Аичи; приветства представянето на целите на ЕС съгласно тази рамка;

63. подчертава, че почвата е най-големият сухоземен поглътител на въглерод, който има незаменима роля в глобалния цикъл на климата; подчертава трансграничното въздействие от влошаването на състоянието на почвите; приветства всички усилия на правителствата и неправителствените участници за максимално увеличаване на потенциала на почвите за смекчаване на последиците от изменението на климата и за повишаване на наличността на вода; отбелязва ролята на предложението на ЕС за Директивата относно мониторинга и устойчивостта на почвите;

64. подчертава опустошителните екологични, социални, икономически и селскостопански последици от опустиняването, сушите вследствие на замърсяването на водите, наводненията и горските пожари, засилени от изменението на климата; подчертава значението на опазването, съхраняването и възстановяването на водните и свързаните с водата екосистеми като жизненоважни елементи от устойчивостта спрямо изменението на климата и опазването на биологичното разнообразие; потвърждава необходимостта от управление на водните източници по начин, който предотвратява недостига на вода и замърсяването, и отбелязва, че водните и ресурсните цикли до голяма степен следва да бъдат затворени, за да се насърчи кръгова икономика и оптимално използване и възстановяване на ресурсите;

65. приветства факта, че председателството на COP29 постави предизвикателствата, свързани с водите, в центъра на вниманието, което осигури глобална платформа по време на COP29, на която страните по Конвенцията да си сътрудничат и да вземат решения в областта на водите; приветства стартирането на първата системна стратегия на ООН за водоснабдяването и канализацията като ключов инструмент за насърчаване на устойчивостта на общностите спрямо изменението на климата;

66. призовава за засилено международно сътрудничество, включително на ниво речни басейни, за справяне с нарастващата водна криза, осигуряване на чиста и висококачествена вода, насърчаване на устойчивото управление на водите и прилагане на природосъобразни решения; призовава всички страни по Конвенцията да приемат стратегии за водите в съответствие със своята политика в областта на климата, за да се постигне сигурност на водите, устойчивост и издръжливост на водните ресурси при всеобщ достъп до вода и канализация, както и да се гарантира, че се спазва принципът „да не се пренебрегва никой“ и се отдава приоритет на защитата на уязвимите общности;

67. приветства обявяването на европейска стратегия за устойчивост на водните ресурси и призовава Комисията бързо да я разработи, за да се гарантира, че източниците се управляват правилно и се предприемат мерки за преодоляване на недостига, както и за да се гарантира, че укрепваме конкурентното иновативно предимство на нашата водна промишленост и технологии; настоятелно призовава ЕС да поеме водеща роля в усилията за опазване и възстановяване на водните екосистеми в съответствие с Рамковата директива за водите, стратегията на ЕС за биологичното разнообразие и Европейския зелен пакт;

68. признава универсалния характер на водата като ресурс за всички сектори, включително за секторите на енергетиката, продоволствената сигурност и критичните цифрови услуги; признава ролята на цифровите инструменти във всички дейности за смекчаване на последиците от изменението на климат като част от едно устойчиво по отношение на водата общество;

69. призовава държавите членки и Комисията да осигурят ефективна водна инфраструктура като инструмент за борба с изменението на климата и повишаване на издръжливостта;

70. приветства приемането на Договора на ООН за открито море (Споразумение за биологичното разнообразие в зоните, разположени извън националните юрисдикции); призовава страните по Конвенцията да продължат работата по Диалога на ООН за океана и изменението на климата; подчертава, че механизмите на климата зависят от здравето на океанските и морските екосистеми, които понастоящем са засегнати от глобалното затопляне, от замърсяване, прекомерна експлоатация на морското биологично разнообразие, увеличаване на киселинността на водите, намаляване на кислорода и ерозия на бреговата линия; призовава всички страни по Конвенцията да подобрят устойчивостта и защитата на океанските въглеродни поглътители, включително опазването на морски екосистеми като мангрови гори, ливади от морски треви и коралови рифове; приветства ангажимента на председателя на Европейската комисия Фон дер Лайен да стартира Европейски пакт за океаните;

71. подчертава, че всички сектори трябва да допринасят за намаляването на емисиите;

72. подчертава спешната необходимост от борба със замърсяването с пластмаси в световен мащаб, тъй като то представлява сериозна заплаха за морските екосистеми, биологичното разнообразие и човешкото здраве, като всяка година в океаните попадат 8 милиона тона пластмаса; подчертава значението на справянето с пластмасовите микрочастици, особено в океанските и сладководните екосистеми; приветства текущата работа по глобалния договор за пластмасите; настоятелно призовава ЕС да застане начело на усилията за прилагане на договор, с който да се постигнат устойчиви нива на производство на пластмаси, постепенно да се изведат от употреба вредните пластмаси за еднократна употреба, да се насърчат иновациите в устойчиви алтернативи и да се популяризират принципите на кръговата икономика, както и да се насърчи разширената отговорност на производителя, за да се гарантира, че се взема предвид пълният жизнен цикъл на пластмасите, и се отдава приоритет на общностите, които са най-силно засегнати от замърсяването с пластмаси; призовава за глобална цел за премахване на замърсяването с пластмаси в околната среда до 2040 г.;

73. подчертава необходимостта от борба с химическото замърсяване; призовава за ускорени действия за постигане на всеобхватния план, заложен в Глобалната рамка за химикалите, за „планета, свободна от вреди от химикали и отпадъци“;

74. подчертава необходимостта от защита на здравето и благосъстоянието на хората и общностите, засегнати от неблагоприятното въздействие от изменението на климата; подчертава необходимостта от гарантиране на справедлив достъп до устойчива, издръжлива и здравословна околна среда за бъдещите поколения;

75. счита, че политиките в областта на околната среда следва да бъдат разработени в пълно съответствие с подхода „Едно здраве“; припомня колко е важно да се отбележи Деня на здравето по време на COP29, за да се работи за намирането на решения на общите предизвикателства в областта на здравето;

76. подчертава тясната връзка между замърсяването на въздуха и изменението на климата; приветства международните усилия за вземане на мерки както по отношение на изменението на климата, така и във връзка с качеството на въздуха чрез инициативи като Конвенцията на ИКЕ на ООН за трансгранично замърсяване на въздуха на далечни разстояния и Коалицията за климат и чист въздух; призовава всички страни по Конвенцията да засилят сътрудничеството по този въпрос и да приведат политиките за качеството на въздуха в съответствие с действията в областта на климата с цел опазване на общественото здраве и околната среда в световен мащаб;

77. подчертава, че изменението на климата ще допринесе за повишаване на резистентността към антибиотици; във връзка с това подчертава необходимостта от спешни действия срещу антимикробната резистентност и призовава страните по Конвенцията да постигнат глобално споразумение за намаляване на използването на антимикробни средства и за борба с риска от резистентност;

78. припомня, че в световен мащаб градовете са отговорни за 70 % от глобалните емисии на CO_2 ([26]); подчертава, че местните и регионалните правителства са ключови участници в действията в областта на климата; поради това подчертава необходимостта от улесняване на техния достъп до финансови механизми и необходимостта от засилено сътрудничество с местните и регионалните правителства в процеса на подготовка, финансиране и изпълнение на национално определения принос (НОП) преди COP30, както и на националните планове за адаптиране, националните стратегии и планове за действие за биологично разнообразие, както и на дългосрочните стратегии;

Усилия във всички сектори

79. приветства факта, че до момента 158 държави са подписали Глобалния ангажимент за метана; призовава държавите, подписали Глобалния ангажимент за метана, да ускорят действията за намаляване и отслабване на интензитета на емисиите на метан до 2030 г и да подобрят управлението на метана, като изготвят обща рамка за постигане на напредък по колективния ангажимент; призовава по-специално страните по Конвенцията с високи емисии на метан, които не са се присъединили към ангажимента, да направят това възможно най-скоро; призовава за количествена и научно обоснована оценка на напредъка, постигнат след приемането на ангажимента на COP26;

([26]) Shukla, P. R. и Skea, J. (eds), Climate Change 2022: Mitigation of Climate Change – Working Group III Contribution to the Sixth Assessment Report of the Intergovernmental Panel on Climate Change („Изменение на климата, 2022 г.: смекчаване на последиците от изменението на климата – Работна група III за принос към Шестия доклад за оценка на Междуправителствения комитет по изменението на климата“), Междуправителствен комитет по изменението на климата, 2022 г.

80. призовава всички страни по Конвенцията да включат и конкретни цели за намаляване на емисиите на метан в своите НОП;

81. припомня регламента на ЕС относно намаляването на емисиите на метан в енергийния сектор ([27]), който, считано от 1 януари 2027 г., ще се прилага и за вносителите от ЕС на суров нефт, природен газ и въглища; подчертава необходимостта от намаляване на емисиите на метан във всички сектори в ЕС;

82. подчертава факта, че транспортният сектор е единственият, в който емисиите са се увеличили на равнище ЕС от 1990 г. насам, и че това не е съвместимо с целите на ЕС в областта на климата; подчертава, че постигането на целите на ЕС в областта на климата ще изисква по-голямо и по-бързо намаляване на емисиите от всички транспортни подсектори, включително въздухоплавателния и морския подсектор; приветства включването на емисиите от морския транспорт в системата на ЕС за търговия с емисии (СТЕ на ЕС); подчертава, че е важно да се подкрепи преминаването към други видове транспорт и интермодалния транспорт и да се направят възможностите за чист транспорт по-привлекателни чрез подобрено интернализиране на външните фактори, като същевременно се гарантира наличието на надеждни алтернативи, се предприемат мерки за управление на търсенето и се определят изисквания за ефективност и кръговост;

83. призовава Комисията да гарантира социалната справедливост на мерките за декарбонизация на транспорта, включително чрез включване на емисиите от суперяхти, частни и бизнес самолети в политиките на ЕС в областта на климата;

84. призовава Международната морска организация (ИМО) да приеме мерки за намаляване на емисиите от морския транспорт в съответствие с научно обоснованите цели и ограничението от 1,5 °C, посочено в Парижкото споразумение; изразява загриженост относно бавния напредък на ИМО за справяне с емисиите от международното корабоплаване; призовава ЕС да се застъпи за приемането на по-строги глобални цели и срокове; припомня, че съгласно разпоредбите на Директивата за СТЕ на ЕС ([28]), ако преговорите на ИМО не доведат до мерки, които са в съответствие с Парижкото споразумение, ЕС следва да преразгледа обхвата на своето законодателство относно СТЕ за морския транспорт; призовава Комисията и държавите членки да подновят преговорите в рамките на РКООНИК за разпределяне поравно на емисиите от международното корабоплаване към националните инвентаризации, за да се отрази обхватът на СТЕ на ЕС и на Регламента за горивата в морския транспорт на ЕС ([29]);

85. подчертава спешната необходимост секторът на въздухоплаването да бъде приведен в съответствие с глобалните цели в областта на климата, по-специално с целта от 1,5 °C, посочена в Парижкото споразумение; изразява загриженост относно бавния напредък, постигнат от Международната организация за гражданско въздухоплаване (ИКАО) за справяне с емисиите от международното въздухоплаване; призовава ИКАО да приеме по-амбициозни мерки в рамките на своята Схема за компенсиране и намаляване на въглеродните емисии в международното въздухоплаване, за да се намалят тези емисии; припомня, че ако ИКАО не постигне намаляване на емисиите в съответствие с Парижкото споразумение, Комисията има задължението да проучи разширяването на обхвата на СТЕ на ЕС, така че да бъдат обхванати полетите до летища, намиращи се извън Европейското икономическо пространство, в съответствие с разпоредбите на Директивата за СТЕ на ЕС;

86. припомня, че въздействието на авиационните дейности върху климата, което не е свързано с CO_2, се оценява на два пъти по-голямо ([30]) от въздействието на самия CO_2; подчертава колко е важно да се събира информация за несвързаното с CO_2 въздействие на вътрешните за ЕС полети и на полетите от и до дестинации извън ЕС, както и да се оценява необходимостта от мерки за намаляването на това въздействие в съответствие с правилата и сроковете, установени в СТЕ на ЕС;

87. призовава за ускорено разработване и внедряване на устойчиви горива в секторите на въздухоплаването и мореплаването;

([27]) Регламент (ЕС) 2024/1787 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. за намаляване на емисиите на метан в сектора на енергетиката и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/942 (ОВ L, 2024/1787, 15.7.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj).

([28]) Директива 2003/87/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

([29]) Регламент (ЕС) 2023/1805 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2023 г. относно използването на възобновяеми и нисковъглеродни горива в морския транспорт и за изменение на Директива 2009/16/ЕО (ОВ L 234, 22.9.2023 г., стр. 48, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1805/oj).

([30]) Transport & Environment, Murphy, A. and Simon, V., Private jets: can the superer rich supercharge zero aviation? („Частни самолети: може ли свръхбогите да стимулират авиация с нулеви емисии?“), Европейска федерация за транспорт и околна среда, Брюксел, 2021 г.

88. отново призовава всички страни по Конвенцията, включително държавите – членки на ЕС, да предприемат мерки за възпиране на използването на частни самолети; изтъква несъразмерното въздействие върху климата на частните самолети, които са до 14 пъти по-замърсяващи на пътник от търговските полети; подчертава значението на това да се дава пример и призовава всички участници в COP29, включително тези от институциите на ЕС, да се въздържат от използването на частни самолети и да избират възможно най-слабо замърсяващия вид транспорт, за да стигнат до местоназначението си;

89. отбелязва, че на селскостопанския сектор се падат 10 – 12% от глобалните антропогенни емисии и 11 % от общите емисии на ЕС през 2020 г. ([31]); отбелязва, че емисиите от селското стопанство на равнище ЕС са намалели с 25 % от 1990 г. ([32]), но са останали относително стабилни през последните две десетилетия;

90. от друга страна, изтъква, че земеделските стопани и селскостопанският сектор са в същото време подложени на нарастващ натиск от последиците от изменението на климата, включително покачващи се температури, суша, нередовни валежи и наводнения, и признава, че те са незаменими партньори за гарантиране на продоволствената сигурност, за поддържане на жизнени селски райони и за постигане на целите за неутралност по отношение на климата; във връзка с това подчертава необходимостта от продължаване на работата за изграждане на устойчиви и издръжливи продоволствени системи и признава както потенциала за намаляване на емисиите на парникови газове в селскостопанския сектор, така и потенциалния принос на земеделските и горските стопани за естествено поглъщане и съхранение на въглерод в почвите и горите; подчертава, че е важно на земеделските стопани да се предостави възможност активно да допринасят за и да участват в разработването на политики за смекчаване на последиците от изменението на климата, и адаптиране към тях и опазване на екосистемите; във тази връзка приветства стратегическия диалог относно бъдещето на селското стопанство в ЕС и ангажимента на председателя на Комисията Урсула фон дер Лайен да представи визия за селското стопанство и храните през първите 100 дни от мандата на новата Комисия, за да се гарантира дългосрочната конкурентоспособност и устойчивост на селскостопанския сектор на ЕС в рамките на възможностите на планетата;

91. подчертава, че преходът към по-устойчиви селскостопански практики и по-къси вериги на доставки, както и преминаването към по-здравословни храни, хранителни режими и начин на живот и намаляването на хранителните отпадъци ще намалят значително емисиите по хранителната верига, ще подобрят смекчаването на последиците и адаптирането, ще облекчат натиска върху биологичното разнообразие и земята, ще намалят замърсяването на въздуха и водата и ще спомогнат за възстановяване на качеството на почвите и екосистемите; отново заявява, че е необходимо да се обърне внимание на прекомерната консумация на ултрапреработени продукти;

92. подчертава необходимостта от политически рамки, които да подкрепят земеделските стопани, особено дребните земеделски стопани, в прехода към устойчиви земеделски практики чрез предоставяне на инструменти, механизми, техники, възможности, обучение и финансови стимули за възприемането на благоприятни за климата селскостопански практики, които подобряват производителността и същевременно допринасят за адаптирането към изменението на климата и смекчаването му, и които възнаграждават земеделските и горските стопани, които допринасят за декарбонизиране на икономиката и работят с природата, като опазват биологичното разнообразие и естествените екосистеми; подчертава, че е важно на селскостопанския сектор да се предоставят всеобхватни методологии за създаване на система за отчитане на емисиите на парникови газове, която да обхваща различните видове селско стопанство; призовава ЕС да увеличи инвестициите в екологосъобразни технологии и иновации в селскостопанския сектор, например прецизно земеделие, устойчиви напоителни системи, благоприятни за климата селскостопански практики и агроекологични селскостопански практики, които дават възможност за по-ефективно използване на ресурси като вода и енергия; освен това подчертава значението на политиките, които улесняват достъпа до такива иновативни решения и цифрови инструменти; подчертава, че е важно да се развива по-устойчиво селско стопанство чрез осигуряване алтернативи на земеделските стопани, за да се намали използването и съответното производство на синтетични торове и пестициди; отбелязва, че това, наред с по-широкото използване на естественото улавяне на въглерод в почвите и на органичните вещества в почвата, може да донесе множество ползи, като повиши плодородието на почвите, възстанови биологичното разнообразие и осигури значителен потенциал за смекчаване на последиците от изменението на климата; подчертава необходимостта от по-добра насоченост към устойчивост чрез подпомагане на управлението на риска от продължителни суши, насърчаване на култури, които са по-малко водоемки, и насърчаване на устойчиви практики, които подобряват устойчивостта на екосистемите;

93. призовава всички страни по Конвенцията да продължат да работят за изпълнението на Декларацията от 28-ата конференция на страните по РКООНИК в ОАЕ относно устойчивото селско стопанство, устойчивите продоволствени системи и действията в областта на климата;

94. подчертава, че е важно да се гарантират еднакви условия на конкуренция в световен мащаб за селскостопанското производство, които се основават на високи стандарти за опазване на околната среда, хуманно отношение към животните и контрол на спазването на изискванията;

([31]) Европейска агенция за околна среда, Progress and prospects for decarbonisation in the agriculture sector and beyond („Напредък и перспективи за декарбонизация в селскостопанския сектор и извън него“), Служба за публикации на Европейския съюз, Люксембург, 2022 г.

([32]) Европейска агенция за околна среда, EEA greenhouse gases – data viewer („ЕАОС за парниковите газове – преглед на данните“), 13 август 2024 г.

95. подчертава, че секторът на отбраната трябва да допринася за намаляването на емисиите, като същевременно запази оперативната си ефективност, както и че следва да се ускори разработването на технологии и стратегии за декарбонизация в сектора на отбраната; отбелязва, че включването на дезагрегирани военни емисии в представените документи по РКООНИК е доброволно и че понастоящем не е възможно да се установят отчетените емисии на парникови газове от военни дейности от предоставените данни по РКООНИК; призовава заместник-председателя на Комисията/върховен представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност, Комисията и Съвета да формулират предложение за прозрачно отчитане на военните емисии по РКООНИК, което взема предвид приемането на Стратегическия компас за сигурността и отбрана, и за да се приложи изцяло пътната карта относно изменението на климата и отбраната;

96. подчертава факта, че механизмът на ЕС за корекция на въглеродните емисии на границите (МКВЕГ) е важен инструмент за ефективно ценообразуване на емисиите от продукти, внасяни в ЕС, за намаляване на емисиите от тези продукти и за справяне с изместването на въглеродни емисии, като същевременно подкрепя приемането на ценообразуване на въглеродните емисии в световен мащаб със съпътстващи мерки за декарбонизация на промишлеността в най-слабо развитите държави; призовава Комисията да работи за разширяване на обхвата на МКВЕГ в съответствие с разпоредбите на Регламента за механизма за корекция на въглеродните емисии на границите ([33]), като същевременно взаимодейства с държави извън ЕС, за да се улесни правилното прилагане на механизма и да се насърчи въвеждането на цени на въглеродните емисии;

97. приветства факта, че според Световната банка 24 % от световните емисии понастоящем са обхванати от ценообразуването на въглеродните емисии ([34]); въпреки това изразява съжаление, че както обхватът, така и равнището на ценообразуване остават твърде ниски, за да се постигнат целите, посочени в Парижкото споразумение; приветства факта, че няколко търговски партньори на ЕС са въвели търговия с въглеродни емисии или други механизми за ценообразуване на въглеродните емисии; приканва Комисията да продължи да насърчава и подкрепя други страни по Конвенцията да въвеждат или подобряват подобни механизми за ценообразуване на въглеродните емисии и да проучат връзките и други форми на сътрудничество със съществуващите механизми за ценообразуване на въглеродните емисии извън ЕС; във връзка с това призовава Комисията да въведе предпазни мерки, за да гарантира, че всички връзки със СТЕ на ЕС ще продължават да предоставят допълнителен и постоянен принос за смекчаване на последиците от изменението на климата и няма да подкопават вътрешните ангажименти на ЕС по отношение на емисиите на парникови газове; приветства създаването на работната група на Комисията за международна дипломация в областта на ценообразуването и пазарите на въглеродни емисии и призовава Комисията да гарантира, че тази работна група ще започне своевременно да функционира пълноценно;

98. отбелязва, че в глобалния преглед се подчертава значението на прехода към устойчив начин на живот и устойчиви модели на потребление и производство в усилията за справяне с изменението на климата, включително чрез подходи към кръговата икономика, и че това подчертава необходимостта от продължаване на развитието на кръговата икономика в ЕС, включително чрез подкрепа за иновациите и инвестициите в кръгови решения и бизнес модели и пазари за вторични суровини; припомня ангажимента, поет на 8-ата ПДОС, за значително намаляване на отпечатъка върху използването на суровините и отпечатъка на потреблението на ЕС, така че те да бъдат приведени в границите на планетата във възможно най-кратък срок; призовава Комисията да разработи мерки за ускоряване на прехода към кръгова икономика и устойчиво използване на ресурсите, като същевременно се гарантира справедлив и приобщаващ преход;

99. подчертава необходимостта да се обърне внимание на въздействието на текстилния сектор върху климата и околната среда, тъй като на този сектор се дължат около 8 – 10% от световните емисии на парникови газове и значително потребление на ресурси, по-специално вода и енергия ([35]); признава, че текстилната промишленост трябва да играе важна роля в прехода към кръгова икономика и да предприеме мерки за справяне с предизвикателствата, свързани с въпроси като предотвратяването на отпадъци, управлението на отпадъците, отделянето на пластмасови микрочастици, използването на водите, свръхпроизводството, общата дълготрайност и нетоксичност на производствения процес и възможността за рециклиране на текстилните продукти, включително като се гарантира, че текстилните изделия са проектирани така, че да бъдат дълготрайни и годни за рециклиране; подчертава, че е наложително да се работи за определянето на глобални стандарти по въпроса кога търговските марки могат да правят твърдения за екологосъобразност относно даден продукт;

100. подчертава необходимостта от борба със заблуждаващи твърдения за екологосъобразност, като се работи за установяването на съгласувани и прозрачни глобални стандарти за екологични твърдения, за да се помогне на потребителите да правят информиран избор и да се предотвратяват заблуждаващи твърдения за екологосъобразност, като се гарантира, че твърденията за устойчивост са подкрепени с проверими доказателства;

101. подчертава, че изменението на климата, недостигът на вода и влошаването на състоянието на околната среда водят до недостиг на природни ресурси, могат да изострят конфликтите и напрежението, както и недостига на храни и природните бедствия, и са основни фактори за разселването на хора и умножаването на заплахите;

([33]) Регламент (ЕС) 2023/956 на Европейския парламент и на Съвета от 10 май 2023 г. за създаване на механизъм за корекция на въглеродните емисии на границите (ОВ L 130, 16.5.2023 г., стр. 52, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/956/oj).

([34]) Световна банка, State and Trends of Carbon Pricing 2024 („Състояние и тенденции в ценообразуването на въглеродните емисии през 2024 г.“), Световна банка, Вашингтон, 21 май 2024 г.

([35]) Международна финансова корпорация, Strengthening Sustainability in the Textile Industry („Укрепване на устойчивостта в текстилната промишленост“), Международна финансова корпорация, Вашингтон, 2023 г.

102. отбелязва, че Средиземноморието е един от най-засегнатите от изменението на климата региони, който се затопля с 20 % по-бързо от средната стойност в световен мащаб, като прогнозите сочат, че 250 милиона души са заплашени от недостиг на вода в рамките на следващите 20 години ([36]) и ще се сблъскат с все по-чести горски пожари, което ще има тежки последици за поминъка на крайбрежните общности, икономическите сектори и биологичното разнообразие; призовава Комисията и държавите членки да предприемат спешни действия, като си сътрудничат със средиземноморските партньори за прилагане на амбициозни мерки за адаптиране и ръководят действията за смекчаване на последиците, като се съсредоточат върху управлението на водите, възстановяването на екосистемите и устойчивия икономически преход;

103. подчертава, че изменението на климата засяга негативно културното наследство с безпрецедентна скорост и мащаб; подчертава необходимостта от увеличаване на усилията за защита и опазване на световното културно и природно наследство с акцент върху готовността за справяне с рискове и укрепването на устойчивостта спрямо изменението на климата;

104. подчертава необходимостта от засилване на действията на ЕС за адаптиране, устойчивост и готовност към изменението на климата чрез укрепване на Механизма за гражданска защита на ЕС, за да се повиши капацитетът на ЕС за предотвратяване и управление на все по-чести мащабни и трансгранични природни бедствия;

105. отбелязва, че има нарастващ научен и политически интерес към модификацията на слънчевата радиация (SRM) – предложен набор от подходи за климатичен инженеринг, например впръскване на аерозоли в стратосферата, с цел изкуствено отразяване на слънчевата светлина и охлаждане на планетата; подчертава, че SRM не допринася за справяне с първопричината за изменението на климата, че не съществува научна сигурност относно последиците от нея и че застрашава климатичната и геополитическата стабилност, потенциално по катастрофален начин; припомня, че резолюцията на ООН относно глобалното управление е блокирана; призовава Комисията да предприеме действия по отношение на SRM, като инициира споразумение за неизползване, за да спре внедряването на тази технология, да ограничи нейното развитие и да се противопостави на бъдещото институционализиране на SRM в международните институции, в съответствие с принципа на предпазливост и при липсата на доказателства за безопасност на технологията, както и на пълен консенсус в световен мащаб относно нейната приемливост;

Изменение на климата и въпроси, свързани с измерението на социалния пол

106. подчертава колко са важни приобщаващите подходи в процеса на РКООНИК, включително работната програма за справедлив преход; призовава всички страни по Конвенцията, включително ЕС и неговите държави членки, да полагат повече усилия за интегриране на равенството между половете в своите преразгледани НОП и национални планове за адаптиране, както и в своите политики в областта на климата и околната среда, и по-специално тези, които са свързани със смекчаването на последиците, адаптирането и загубите и вредите; подчертава необходимостта от по-конкретни действия на всички страни по Конвенцията, за да бъдат изпълнени ангажиментите, съдържащи се в плана за действие относно равенството между половете, договорен на COP25, и за да се постигне съгласие по нова работна програма за равенство между половете и свързан с нея план за действие за периода след 2024 г.; настоятелно призовава държавите членки и Комисията да полагат повече усилия за постигане на целите, определени в третия план за действие на ЕС относно равенството между половете;

107. счита, че достъпът на жените до приобщаващо финансиране в областта на климата трябва да бъде увеличен и улеснен, като отбелязва, че жените получават непропорционално по-малък достъп до финансови ресурси за проекти за адаптиране към изменението на климата и смекчаване на последиците от него; настоятелно призовава ЕС и неговите държави членки да докладват относно съобразяването с равенството между половете на техните вноски за финансиране на борбата с изменението на климата и да увеличат съгласуваността между подкрепата за подобряване на равенството между половете и за борба с изменението на климата чрез инструментите за външна дейност и чрез ЕИБ;

108. подчертава, че е важно да се засили участието на жените в процеса на вземане на решения в контекста на дипломацията в областта на климата, включително в делегациите на COP и водеща роля на всички равнища на действията в областта на климата; призовава всички страни по Конвенцията да се стремят към равенство между половете в своите делегации и на всички равнища на вземането на решения и преговорите в областта на изменението на климата; настоятелно призовава всички страни по Конвенцията да определят национален координатор по въпросите на равенството между половете и изменението на климата и да увеличат свързаните с това ресурси, обучение и подкрепа, включително в рамките на ЕС;

109. подчертава, че капацитетът за адаптиране и уязвимостта се различават в зависимост от пола, възрастта, способностите, расата и професията; поради това призовава всички страни по Конвенцията да извършат оценка, да отговорят на нуждите на уязвимите групи от населението и да им отдадат приоритет в своите национални планове за адаптиране, съобщения за адаптиране и НОП;

([36]) Средиземноморски експерти по изменението на климата и околната среда (MedECC), Risks associated to climate and environmental changes in the Mediterranean region. A preliminary assessment by the MedECC Network Science-policy interface – 2019, („Рискове, свързани с изменението на климата и околната среда в Средиземноморския регион. Предварителна оценка на мрежата MedECC. Връзка между науката и политиката – 2019 г.“), 2019 г.

110. подчертава необходимостта от ускоряване на действията за съобразено с равенството между половете намаляване на риска от бедствия, а следователно и за съобразено с равенството между половете изпълнение на Рамковата програма от Сендай; призовава да се положат допълнителни усилия за отдаване на приоритет и отчитане на аспекта на пола в подготвеността за бедствия, по-специално чрез използване на дезагрегирани набори от данни в областта на намаляването на риска от бедствия;

Промишленост, малки и средни предприятия и конкурентоспособност

111. счита, че COP29 е важна стъпка след подписването на Парижкото споразумение през 2015 г.; подчертава, че усилията за борба с изменението на климата следва да бъдат насочени към намаляване на енергийната бедност, повишаване на устойчивостта и конкурентоспособността на промишлеността на ЕС и на малките и средните предприятия (МСП) и осигуряване на възможности за промишлеността на ЕС и МСП, които могат да бъдат реализирани, ако законодателите се ангажират с навременни, съобразени с конкретните нужди, основани на солидарността и адекватни политически мерки и със стабилна и предвидима рамка за преход; призовава всички страни по РКООНИК да се ангажират и да изпълнят тези подходящи политики и мерки;

112. подчертава, че добре разработените благоприятни политики могат да гарантират, че действията в областта на климата, иновациите, декарбонизацията, създаването на работни места и конкурентоспособността вървят ръка за ръка; припомня, че чрез инвестиране в иновативни, устойчиви промишлени отрасли и технологии в съответствие с чистия и справедлив преход ще се подобрят климатът, икономиката, качествената заетост и социалното благосъстояние на всички нас;

113. счита, че е изключително важно ЕС да осигури справедлив, бърз и честен преход, за да запази обществената подкрепа за действията в областта на климата и да даде пример, както и да си осигури стартово предимство, като същевременно защитава вътрешния пазар от нелоялна конкуренция от страна на държави извън ЕС и гарантира еднакви условия на конкуренция за европейските промишлени отрасли на международно равнище, по-специално чрез справяне с високите цени на енергията, които понастоящем възпрепятстват тяхната конкурентоспособност;

114. счита, че превръщането ни в първия неутрален по отношение на климата континент най-късно до 2050 г., като същевременно увеличим конкурентоспособността си, ще изисква дълбока промишлена трансформация и адаптиране в повечето сектори; счита, че ще бъдат необходими огромни инвестиции в подкрепа на преобразуването на енергийната система, като се вземат предвид различните изходни позиции на държавите членки; призовава ЕС да разгледа възможността за по-добро привеждане на финансовата рамка в съответствие с Парижкото споразумение;

115. подчертава, че ЕС следва да направи всичко възможно, за да запази водещата позиция и глобалната конкурентоспособност на своите промишлени отрасли и МСП в прехода към икономика с нулеви нетни емисии на парникови газове; подчертава необходимостта от иновативни политики за възстановяване, поддържане и разширяване на областите, в които ЕС има водеща роля;

116. подчертава, че промишлените отрасли и МСП са в процес на съществена трансформация към икономика с нулеви нетни емисии; подчертава необходимостта от предоставяне на подходящи инструменти и подкрепа по време на прехода, като същевременно се насърчават иновациите и се гарантира конкурентоспособността; припомня, че законодателите трябва да подкрепят и стимулират МСП в този преход, по-специално чрез осигуряване на достъп до финансиране за устойчиви технологии, услуги и процеси, чрез опростяване на административните процедури и чрез предоставяне на равни възможности в обществените поръчки;

117. подчертава необходимостта европейската промишленост да продължи да се декарбонизира с бързи темпове, като същевременно се засили нейната конкурентоспособност, и да се запази подкрепата на ЕС за това начинание; във връзка с това припомня приемането на Законодателния акт за промишленост с нулеви нетни емисии и отбелязва обявяването на бъдещ Законодателен акт за механизъм за ускоряване на промишлената декарбонизация и на нов Пакт за чиста промишленост, целящи насочване на инвестициите в инфраструктурата и промишлеността, по-специално в енергоемките сектори, и подпомагане на водещите пазари в разработването, производството и разпространението на чисти технологии в промишлеността; счита, че Фондът за иновации на ЕС следва да продължи да подкрепя развитието на чисти и иновативни технологии и на техните вериги за доставки;

118. подчертава, че управлението на въглеродните емисии може да допринесе за смекчаване на технологичните емисии в промишлени отрасли, в които намаляването на емисиите се постига трудно, и за намаляване на неизбежните емисии; в този контекст отбелязва неотдавнашната стратегия за управление на въглеродните емисии в промишлеността, чиято цел е да се разработи план за действие на ЕС за увеличаване на улавянето, съхранението, транспортирането и използването на емисиите на CO2 от промишлени съоръжения и съоръжения за производство на енергия, както и за отстраняване на CO2 от атмосферата;

119. подчертава необходимостта от подходящи финансови ресурси в подкрепа на прехода в рамките на следващата многогодишна финансова рамка, включително чрез конкретни инструменти за финансиране, които ефективно отговарят на нуждите на европейската промишленост от финансиране;

120. признава съществената роля на МСП, по-специално микропредприятията и стартиращите предприятия, за стимулирането и постигането на резултати в областта на иновациите, заетостта и растежа и за водещата им роля в цифровия и екологичния преход чрез иновации и авангардни технологични решения; подчертава, че МСП се нуждаят от ясно, последователно и предвидимо законодателство, за да могат да растат и да създават работни места; изтъква специфичните пречки, пред които се изправят тези дружества, за да получат достъп до финансови инструменти и публичен и частен капитал;

121. подчертава необходимостта от насърчаване на конкурентни пазари на суровини и редки метали, които са от съществено значение за екологичния преход; подчертава, че продължаващата зависимост от малък на брой доставчици се отразява отрицателно на промишлеността на ЕС и призовава за диверсификация на доставчиците; във връзка с това приветства приемането на Законодателния акт за суровините от критично значение и намерението на Комисията да предложи нов законодателен акт за кръговата икономика; подчертава решаващото значение на кръговата икономика за постигането на най-висока ефективност на ресурсите и независимост по отношение на суровините от критично значение; посочва, че е необходимо да се подобрят международните доставки, включително чрез предстоящите партньорства за чиста търговия и инвестиции, като същевременно се гарантира, че се прилагат същите социални и екологични стандарти и стандарти за правата на човека като тези в ЕС;

122. подчертава необходимостта от специални програми за квалификация, включително програми за преквалификация и повишаване на квалификацията, които са от съществено значение за укрепване на работната сила и за посрещане на нарастващото търсене на работна ръка в областта на чистите и иновативни технологии, енергийната ефективност, възобновяемите енергийни източници, саниране на сгради и съхраняване на енергия; във връзка с това отбелязва значението на академиите за промишленост с нулеви нетни емисии; подчертава необходимостта от инвестиции в образованието в областта на науката, технологиите, инженерството и математиката (НТИМ), за да се отговори на изискванията на пазара на труда и да се насърчи иновационният потенциал на ЕС; изтъква значението на консултациите с всички социални партньори при идентифицирането на недостиг на умения и разработването на набор от политически инструменти за справяне с него;

Енергийна политика

123. отбелязва със загриженост, че през последните години субсидиите за изкопаеми горива рязко се увеличиха в световен мащаб ([37]); изразява съжаление, че субсидиите за изкопаеми горива в ЕС са останали стабилни от 2008 г. насам и възлизат на около 58 милиарда евро годишно, а през 2022 г. са се увеличили до 123 милиарда евро; във връзка с това отбелязва, че настоящите инвестиционни тенденции не съответстват на нивата, необходими на света за постигане на договорените на COP28 цели за утрояване на капацитета за производство на енергия от възобновяеми източници и за удвояване на темповете на подобряване на енергийната ефективност, както и че е необходимо удвояване на настоящите годишни разходи за производство, мрежи и съхранение на енергия от възобновяеми източници през 2030 г. ([38]);

124. подчертава неизползвания потенциал на геотермалната енергия да допринесе значително за постигането на целите на Парижкото споразумение и на енергийната политика на ЕС; насърчава страните по Конвенцията да обменят най-добри практики, технологично ноу-хау и резултати от научни изследвания и иновации в областта на геотермалните технологии;

125. припомня енергийните аспекти на резултатите от първата глобална оценка в рамките на консенсуса от ОАЕ, по-специално прехода от изкопаеми горива, за да се постигнат нулеви нетни емисии на парникови газове до 2050 г. в съответствие с научните данни, утрояване на капацитета за енергия от възобновяеми източници в световен мащаб и удвояване на средния годишен темп на подобряване на енергийната ефективност в световен мащаб до 2030 г., както и призива за ускоряване на изпълнението и инвестициите в чисти, устойчиви, безопасни и енергийно ефективни технологии и системи; призовава за непрекъсната оценка на напредъка при постигането на тези цели;

126. отбелязва, че е желателно да се установи допълнителна глобална цел за шестократно увеличение на съхраняването на енергия в енергийния сектор до 1 500 GW и в по-широк план за увеличаване на гъвкавостта на системата до 2030 г. в съответствие с целите, договорени от министрите на енергетиката на държавите от Г-7 през април 2024 г.; подчертава необходимостта да се обърне повече внимание на технологичните решения, насочени към намаляване на парниковите газове в атмосферата;

([37]) MAE, Fossil Fuels Consumption Subsidies 2022, („Субсидии за потребление на изкопаеми горива за 2022 г.“), февруари 2023 г.

([38]) MAE, World Energy Investment 2024: Overview and key findings („Световни инвестиции в енергетика, 2024 г. – преглед и основни изводи“), юни 2024 г.

127. подчертава значението на глобалното намаляване на емисиите на метан във веригите за доставки на изкопаеми горива по време на прехода към системи за чиста енергия, за да се постигне глобално ниво 75 % на намаляване на емисиите на метан до 2030 г., както е отразено в сценария на МАЕ за нулеви нетни емисии до 2050 г.; призовава страните, подписали Глобалния ангажимент за метана, да ускорят действията за отслабване на интензитета на емисиите на метан до 2030 г.; отбелязва, че с Регламента за метана ([39]) се въвеждат глобални инструменти за мониторинг, за да се повиши прозрачността на емисиите на метан от вноса на нефт, газ и въглища в ЕС и да се гарантират еднакви условия на конкуренция между операторите от ЕС и извън него, като същевременно се взема предвид сигурността на доставките;

128. подчертава, че изменението на климата и екстремните метеорологични явления оказват нарастващо тежко въздействие върху нашите енергийни системи, включително производството на водноелектрическа енергия, добива на биоенергия, ефективността на топлоелектрическите централи и нуждите от отопление и охлаждане; отбелязва, че енергията от възобновяеми източници често може да има различни нива на производство, като подчертава необходимостта от развитие на капацитет за съхранение;

129. подчертава задълбоченото преразглеждане на законодателството на ЕС в областта на енергетиката в рамките на пакета „Подготвени за цел 55“, с което то беше приведено в съответствие с повишената цел на СЕС за намаляване на емисиите на парникови газове с най-малко 55 % в срок до 2030 г., за да се постигне неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г.; подчертава, че постигането на нашите цели в областта на климата и енергетиката зависи от ефективното прилагане на пакета „Подготвени за цел 55“; счита, че други страни по Конвенцията следва да предприемат подобни и подходящи усилия по инициатива на ЕС и в сътрудничество с него;

130. призовава обявения Пакт за чиста промишленост да гарантира конкурентоспособността на промишлените отрасли и да повиши качеството на работните места със специфични за сектора мерки и междусекторни мерки чрез опростяване, инвестиране и осигуряване на достъп до финансово достъпни, устойчиви и сигурни енергийни доставки и суровини в партньорство с промишлеността, социалните партньори, финансовите институции и всички заинтересовани страни, за да се подпомогнат нашите промишлени отрасли по пътя им към неутрално по отношение на климата бъдеще с икономическа обосновка;

131. подчертава централната роля на енергийната ефективност, възобновяемите енергийни източници, диверсифицираната енергийна система и нисковъглеродните енергийни източници в прехода към неутрална по отношение на климата икономика; същевременно признава значението на това да се съгласуват политиките и мерките в областта на енергията от възобновяеми източници и енергийната ефективност, както направи ЕС в рамките на пакета „Подготвени за цел 55“, за да се постигне неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г. и да се спази Парижкото споразумение, като се използва възможността от настоящия спад на разходите за енергия от възобновяеми източници и технологии за съхранение на енергия; във връзка с това приветства приемането на спешната и целенасочена реформа на структурата на пазара на електроенергия, която има за цел да допринесе, наред с другото, за насърчаване на производството на енергия от възобновяеми източници, за разширяване на правата и защита на потребителите и за намаляване на зависимостта на сметките за енергия на потребителите и предприятията от краткосрочните колебания на цените;

132. припомня ангажимента на Съюза към принципа за поставяне на енергийната ефективност на първо място, с който се взема предвид икономическа ефективност, ефективността на системата, капацитета за съхранение, гъвкавостта от страна на търсенето и сигурността на доставките;

133. подчертава необходимостта от значителни публични и частни инвестиции в енергийната мрежа на ЕС и свързаната с нея инфраструктура, за да се даде възможност за тяхното модернизиране и разширяване, както и за по-нататъшно гъвкаво интегриране на възобновяеми енергийни източници, мерки за ефективност и решения за съхранение, за да се осигури чиста, достатъчна, сигурна и достъпна енергия за нашите граждани и промишленост; подчертава по-специално необходимостта от модернизиране на електроенергийната мрежа на ЕС, за да може да поеме значителното увеличение на капацитета за производство на енергия от възобновяеми източници, променливостта на производството, променящите се модели на пренос на електроенергия в Европа и новите изисквания; припомня, че е важно да се премахнат пречките, включително сложността на процедурите за издаване на разрешения за електроенергийната инфраструктура, за по-нататъшното интегриране на енергийните системи на държавите членки, което ще увеличи потенциала на Съюза за производство на чиста енергия, както и че е важно да се стимулира изграждането на междусистемни връзки; подчертава необходимостта държавите членки да постигнат целта за 15 % междусистемна електроенергийна свързаност до 2030 г.;

134. подчертава, че постигането на нулеви нетни емисии на парникови газове в световен мащаб най-късно до 2050 г. ще изисква координирани глобални действия и че развиващите се държави ще се нуждаят от международна помощ, за да осъществят екологичния преход; подчертава, че е важно да се засили тясното трансгранично сътрудничество и обмена на най-добри практики с международните партньори в областта на изготвянето на политики и трансфера на наука и технологии;

([39]) Регламент (ЕС) 2024/1787 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юни 2024 г. за намаляване на емисиите на метан в сектора на енергетиката и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/942 (ОВ L, 2024/1787, 15.7.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj.

135. подчертава, че трябва да се насърчават партньорствата с държави извън ЕС по отношение на външните измерения на енергийните политики; отбелязва усилията на ЕС за изграждане на енергийни съюзи с перспектива за устойчиво развитие;

136. отбелязва декларацията, представена на COP28 ([40]) от повече от 20 държави, включително 12 държави – членки на ЕС, и Украйна, за утрояване на глобалния ядрен капацитет до 2050 г.;

137. подчертава централната роля, която гражданите и местните общности трябва да играят в успешния глобален енергиен преход, и специфичните пречки, които те трябва да преодолеят, за да получат достъп до финансови инструменти и публичен и частен капитал; подчертава значението на законодателството на ЕС, което определя рамката, в която те да произвеждат, самостоятелно да потребяват, съхраняват и продават енергия от възобновяеми източници, както и да предлагат на гражданите услуги за реакция на потреблението и енергийна ефективност, наред с други субекти; подчертава, че достиженията на правото на ЕС са добра практика и тя може да бъде пренесена към международни партньори, които се стремят да ускорят екологичния си преход по социално справедлив и демократичен начин;

Научни изследвания, иновации, цифрови технологии и космическа политика

138. приветства ролята на програмата „Коперник“ и новия Център на ЕС за знания в областта на наблюдението на Земята при мониторинга на околната среда на сушата, атмосферата и морската среда; подчертава значението на капацитета за спътниково наблюдение за мониторинг, моделиране, прогнозиране и подпомагане при разработването на политики относно изменението на климата, включително мониторинг на емисиите на метан, събитията със свръхемисии и въглеродните поглътители; подчертава необходимостта от насърчаване на съвместни научноизследователски програми за разработване на технологии и инфраструктура, които са насочени към опазване както на космическото пространство, така и на климата; подчертава значението на публично-частните партньорства за насърчаване на сътрудничеството между правителството и търговските космически агенции; подчертава необходимостта от постигане на истинска стратегическа автономност на ЕС в областта на спътниците и от допълнителни инвестиции в космическата икономика;

139. припомня значението на приноса на научните изследвания и иновациите за постигането на целите, определени в Парижкото споразумение, и на целите на Европейския зелен пакт; подчертава, че по-голямата част от научните изследвания и иновациите, необходими за постигане на нулеви нетни емисии до 2050 г., все още са пред нас; изразява съжаление относно факта, че ЕС все още не е постигнал дългогодишната си цел за ежегодно инвестиране на 3 % от БВП в научноизследователска и развойна дейност, и призовава за нови подходи за увеличаване на разходите за промишлена научноизследователска и развойна дейност;

140. по-специално в това отношение, приветства ролята, която програма „Хоризонт Европа“ и нейните партньорства, например съвместните предприятия и общностите за знания и иновации на Европейския институт за иновации и технологии, играят за насърчаване на сътрудничеството между публичния и частния сектор с цел да се допринесе за постигане на неутралност по отношение на климата и екологичен преход, като същевременно се гарантира, че иновациите са устойчиви, налични, физически и финансово достъпни за всички;

141. подчертава необходимостта от привличане на повече инвестиции, както публични, така и частни, в научните изследвания, иновациите и внедряването на нови устойчиви технологии, включително в трудоемките промишлени отрасли, както и в модернизирането на съществуващите и, когато е необходимо, на новите инфраструктурни мрежи и проекти, които допринасят за постигането на целите на Европейския зелен пакт и Парижкото споразумение;

142. подчертава, че е важно да се гарантира съгласуваност и последователност на стимулите за насърчаване на чисти и иновативни технологии за постигане на целите за 2030 и 2050 г., като се обърне внимание на внедряването на вече утвърдени технологии, и на инвестициите в нови технологии, които може да се наложи да бъдат разработени, за да се постигне целта на Съюза за неутралност по отношение на климата най-късно до 2050 г.;

143. подчертава, че ЕС трябва да си сътрудничи в областта на научните изследвания в сферата на технологиите, промишлеността и иновативната наука, за да допринесе значително за изпълнението на Парижкото споразумение; призовава за изпълнение на обявената европейска стратегия за биологичните науки; призовава Комисията да насърчава стратегически партньорства в областта на научните изследвания, за да се даде възможност за еднакви условия на конкуренция в Европа;

([40]) Декларация на министрите за тройно увеличаване на дела на ядрената енергия, подписана на 2 декември 2023 г.

144. подчертава, че цифровизацията е един от ключовите фактори за интеграцията на енергийната система, тъй като тя може да даде възможност за динамични и взаимосвързани потоци от енергоносители, да създаде условия за взаимно свързване на по-разнообразни пазари и да предостави необходимите данни, за да се постигне съответствие между търсенето и предлагането и да се оптимизира управлението на мрежата; подчертава потенциала на цифровите технологии за повишаване на енергийната ефективност и по този начин за намаляване на общите емисии на парникови газове, като същевременно признава спешната необходимост от възприемане на устойчиви практики, за да се сведе до минимум все по-големият въглероден и ресурсен отпечатък на цифровизацията и на сектора на информационните и комуникационните технологии, по-специално на центровете за данни и друга изчислителна инфраструктура; припомня целта на ЕС центровете за данни да станат неутрални по отношение на климата и с висока енергийна ефективност не по-късно от 2030 г., в съответствие със стратегията си в областта на цифровите технологии;

Ролята на Европейския парламент на COP29

145. вярва, че Парламентът следва да бъде неразделна част от делегацията на ЕС на COP29, като се има предвид, че той трябва да даде съгласието си за международни споразумения и да играе централна роля при вътрешното изпълнение на Парижкото споразумение като един от съзаконодателите на ЕС; следователно очаква да му бъде позволено да присъства на координационните заседания на ЕС на COP29 в Баку и да му бъде гарантиран достъп до всички подготвителни документи; поема ангажимент да действа независимо и без конфликти на интереси;

° ° °

146. възлага на своя председател да предаде настоящата резолюция на Съвета, Комисията, правителствата и парламентите на държавите членки и на секретариата на Рамковата конвенция на ООН по изменение на климата, с молба да бъде разпространена до всички държави, които не са членки на ЕС и които са страни по Конвенцията.